

Zdravíme paní
J. KALIVODOVOU,
Kalifornie

50 centů

TELEFONY:
(708) 749-1891
(708) 749-1898

6426 WEST
CERMAK ROAD
BERWYN, IL.
60402

(USPS 002670)

THE OLDEST CZECHOSLOVAK DAILY NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

Czechoslovak Daily Herald

VOL. XCVIV

SECOND CLASS
POSTAGE PAID AT
BERWYN, ILLINOIS

Established 1891

ČTVRTEK 6. ZÁŘÍ 1990 - Čís. 65

THURSDAY, SEPTEMBER 6, 1990

Svoboda a demokracie jsou odlišné

John F. Wenders

Zeměřesné události posledních několika měsíců ve východní Evropě způsobily v celém světě překvapení, otřes, naději a potlesk. Ale nejdůležitějšími následky těchto událostí není demise autoritativních socialistických vlád, ale daný podnět k prozkoumání poměrů mezi soukromými a veřejnými úseky ve všech národech. V pravém opaku k radostnému pokřiku informačních zdrojů, které zaměňují demokracii rovnou se svobodou, tedy pouhé nahrazení komunistické socialistické vlády demokratickou socialistickou vládou, ačkoliv i to je zlepšením, samo o sobě příliš mnoho nepodpoří věc svobody.

Svoboda a demokracie se liší. Demokracie se zabývá způsobem jak záležitosti budou vedeny ve veřejném úseku. Demokracie je účinnější, když jednotlivci volí na záležitosti, které patří veřejnému úseku. Na druhé straně svoboda je zaujata s poměry mezi lidmi v soukromém úseku. Svoboda znamená, že jednotlivci mají právo volby, jak se mají vzájemně chovat na dobrovolné základně v mezích státu.

Krátce, demokracie znamená, že volíte ve veřejném sektoru, svoboda znamená, že obdržíte určené podmínky vašeho vzájemného

Pokračování na str. 4

Boris N. Yeltsin, prezident Ruské republiky říká, že sovětské spotřebitelé jsou připraveni přijmout radikální opatření aby tak pomohli překonat neúspěch, který způsobil výbušnou náladu.

Bude práce pro absolventy škol ?

- rfe -

✓ Ministr práce a sociálních věcí České republiky Milan Horálek, dnes zdůraznil, že se jeho ministerstvo bude především snažit zabezpečit úplnou zaměstnanost, i když to nebude lehký úkol. Ke 30. červnu bylo v evidenci skoro 7 tisíc neumístěných žadatelů o práci a letos ze škol odchází 25 tisíc vysokoškoláků a 45 tisíc středoškoláků. Pro ně a pro další zájemce vzniknou úřady, služby zaměstnanosti, které budou práci zprostředkovávat a zabezpečovat rekvalifikaci. Další zajímavá novinka o které hovořil M. Horálek se týká mezd. Nebudou už řízeny mocensky, ale dohadovány mezi odborovými a nově vznikajícími svazy zaměstnavatelů a ministerstvem práce. Novým pojmem je i zaručená mzda, kterou musí pracovník dostat i když podnik zbankrotuje.

Jan Hus a Masaryk

Múkota - rfe

Každým rokem 6. července si připomínáme jedno z hlavních výročí českých dějin. Před 575 lety, 6. července roku 1415 byl v Kostnici na Bodamském jezeře odsouzen a upálen kazatel, církevní reformátor a rektor pražské univerzity Mistr Jan Hus. Za svého života vystupoval nekompromisně proti úpadku soudobé církve a za své přesvědčení byl ochoten obětovat i život.

Přečteme vám nyní dva úryvky z dopisů, které napsal ve vězení zhruba dva týdny před svou smrtí. První byl adresován přátelům, kteří s ním přijeli na církevní sněm do Kostnice.

"Toto je ve jménu Ježíše Krista můj konečný úmysl: že nechci přiznat bludnost článků, které byly vybrány pravdivě, ani nechci odpřisáhnout články, které mi byly připsány křivými svědky, poněvadž odpřisáhnout znamená přiznat, že jsem blud nebo bludy držel, od nich ustoupit a držet opak. Bůh ví, že jsem nikdy nekázal oněch bludů, které vymysleli, vypustivše mnohé pravdy a přidavše tvrzení křivá. Kdybych však o některém svém článku věděl, že je na odpor pravdě, velmi rád bych jej opravil, odvolal a učil i kázal jeho opak. Ale mám za to, že žádný z nich není na odpor zákonu Kristovu a výrokům svatých učitelů, ačkoliv je ti, jimž se nelíbí, nazývají pohoršujícími a bludnými..."

Tolik z dopisu přátelům v Kostnici. A nyní ještě úryvek z dopisu Mistra Jana Husa otcí:

Pokračování na straně 5

Otázka benzínu

- rfe -

Nejen na Moravě ale i v Praze a na dalších místech republiky propukla nákupní horečka benzínu. Protože je v České republice situace horší, informovali jsme se u ředitele státního podniku Benzina v Praze dr. Jiřího Hrdého, který nám vysvětlil, že v dodávkách ropy ze Sovětského svazu pokračuje klesající trend prvního pololetí. V tomto měsíci v souvislosti s vnitřními problémy v SSSR byly dodávky sníženy i v Maďarsku a Bulharsku. Vzhledem na zvýšený turistický ruch právě v tomto období, roste poptávka zvláště po benzínu super. Situaci zvláště na Moravě stěžuje fakt, že nefunguje Hydrokrak ve Slovaftu v Bratislavě. Na zlepšení situace začali jednat naši zástupci s arabskými dodavateli, kteří by ropovodem Adria přes Jugoslávii a Maďarsko měli dlouhodobě snížené dodávky sovětské ropy nahradit. Operativně byla přijata opatření na snížení petrochemické výroby v rafineriích ve prospěch výroby benzínu.

Federální vládu Benzina také požádala o zapůjčení pohonných hmot z federálních hmotných rezerv. Uskutečňuje se přesun hmoty ze

Pokračování na straně 3

Bulharští socialisté protestují proti požáru.

Sofia, Bulharsko (AP) - Asi 20.000 stoupců vládnoucí socialistické strany, - dřívější Komunistické strany - se shromáždilo blízko vyhořelého střediska strany. Jejich vůdce vinil z ohně "jestřáby" v oposici. Asi 4.000 zastánců oposice, stojících opodál, pryč od shromáždění, občas pohrdavě zapískalo, ale žádné srážky nenastaly. Protikomunističtí demonstranti vyplnili budovu ve středu města Sofia a zapálili ji v neděli večer, popuzeni červenou hvězdou - symbolem komunistické vlády - na vršku budovy. Oheň zničil velkou část granitové osmiposchodové budovy, největší v Sofii a poškodil přilehlé budovy. V pondělí bylo policii nařízeno, aby použili obušků a slzného plynu bude-li třeba, aby se zabránilo dalším násilnostem. Stovky policejních důstojníků hlídaly hlavní stan strany.

Brigádní generál Parvan Rusinov, náměstek šéfa sofijské policie

Pokračování na straně 2

Financial Times hovoří s Michaellem Žantovským.

Hospodářské noviny

Londýn - Britský deník Financial Times uveřejnil interview s mluvčím prezidenta republiky, v němž Michael Žantovský údajně předpověděl, že nedávno zvolená vláda premiéra Mariána Čalvy ještě před koncem roku padne kvůli rostoucím hospodářským potížím.

Pan Žantovský prohlásil, píše deník, že mezi panem Havlem a předsedou vlády není žádné osobní "napětí". O Čalfovi je známo, že se těší oprávněné podpoře Havla, protože má některé vlastní přímočaré představy.

Třenice však jsou podle listu mezi prezidentem a Václavem Klausem, ministrem financí, který je prvořadým podporovatelem rychlého zavedení tržního hospodářství. "Jemné předivo vztahů mezi nimi se prostě nespojuje", poznamenal M. Žantovský. V. Klaus se minulý měsíc jen tak tak vyhnul odstranění z funkce, když se ho V. Havel a jeho poradci pokusili odsunout na místo ředitele ústřední banky, tvrdí list. Prezident a jeho vedoucí hospodářský poradce Richard Wagner dávají přednost pomalejšímu postupu hospodářských reforem, protože se obávají, že opak může vyvolat masovou nezaměstnanost a likvidaci značné části československého průmyslu. Stoupenci tržního hospodářství, vedení Klausem, "vyhráli kolo", připustil Žantovský. Předpověděl však pokračování boje. "Vyhráli jsme demokracii, ale nerozřešili žádný z našich hospodářských problémů", řekl podle listu Financial Times Žantovský.

Michael Žantovský sdělil ČTK, že autor článku ve Financial Times L. Collit dezinterpretoval jeho poznámky a vložil mu do úst svá vlastní slova o pádu československé vlády do konce roku.

Zprávy ZE SVĚTA

MOSKVA - SSSR

Gorbačov vítá prohlášení o samostatnosti sovětských republik a nazývá tuto novou situaci "velkým úspěchem", svého rekonstrukčního programu. Sovětský prezident však zřejmě dělá rozdílu mezi prohlášením suverenity, což znamená secesi státu od Svazu.

EREVAN - Sovětská Arménie

Arménské úřady oznámily, že 250 členů paravojenské organizace se vzdalo svých zbraní, když republika vyhlásila stav pohotovosti a její oddíly obklíčily hlavní stan nespokojenců tanky a vojenskými útvary. Kapitulation je považována za vítězství arménskému parlamentu, který minulý týden prohlásil deklaraci o nezávislosti.

MOSKVA - Ruská republika
Vůdce ruské republiky Boris N. Jelcin, zamýšlí uskutečnit spěšný plán na provedení hospodářských reforem. V sobotu požádal sovětského ministerského předsedu, aby odstoupil a obvinil prezidenta Gorbačova z nerealistických snů, neboť dle Jelcina, prý chce uspokojit každého. Zdá se, že Jelcin zatlačuje Gorbačova do rohu. Ruská republika zaujíma dvě třetiny sovětského území a má polovinu jeho obyvatelstva. Jestliže ústřední vláda nepřijme jeho radikální plán, dle kterého reformy mají být dány do chodu v době 500 dnů, Moskva ztratí svou hospodářskou kontrolu země a Gorbačov stane se neúčinným politikem.

BONN - Německo.

Vláda v Bonnu oznámila, že neshoda se sociálními demokraty v otázce zákona o potratech, odstranila poslední překážku vplánované ratifikaci smluvy o sjednocení východní a západní části Německa. Dle německého ministra zahraničních věcí, sjednocené Německo sníží sílu svého vojska o 50 procent.

FNOM PEN - Kambodie.
Reutersova kancelář sděluje, že kambodžský mírový plán doporučuje, aby princ Sihanouk byl vybrán mezi sebou válčícími skupinami, jakožto nominální vůdce země, dokud se nebudou konat volby.

LIMA -- Peru.

Spotřebitelské ceny v Peru vyskočily v měsíci srpnu o 400 %. Vládní informace také ukazují, že inflace v minulém roce byla 12,377.8% a v uplynulých měsících tohoto roku 4,641.3%. Vláda nového prezidenta Alberto Fujimoriho se snažila zachránit situaci pomocí potravinových podpor. Tyto podpory držely ceny uměle nízké. Tento plán potravinových podpor je znám milionům Peruvinců jakožto "Fudži-shok" - "Fudžiho otrés".

Zprávy AMERICKÉ

WASHINGTON - D.C.

Pod konkrétní hrozbu, že kvalita éry po ukončení "studené války" je ohrožena, Bush volá po mezinárodní pomocné akci, která by pomohla financovat blokádu Iraku. Rostou také starosti v důsledku nedostatku alternativy v řešení krise v Perském zálivu. analytikové se obávají, že čas podminuje dnešní spoulenectví proti Saddam Husseinovi a že přinese velké množství událostí, které budou mimo kontrolu Spojených Států.

Což kdyby byla odstraněna rodina Saudů a režim Mubaraka padl? Mimoto, Spojené Státy vyzbrojují Saudskou Arabii a jejím nadřazeným v Izraeli se to nelíbí. Proto jsou povnávány seznamy zbraní, aby bylo zřejmé, kdo dostane co. Dle Tiskové služby New York Times z 1. září, představitelé Bushovy administrace prohlásili, že

připravují převod pokročilých zbraní v hodnotě asi jednoho bilionu dolarů jakožto podporu obrany Izraele proti Iraku a také proto, aby "vyvážili" nedávný prodej zbraní Saudské Arabii. S dodávkou zbraní má být započato co nejdříve. Jde vlastně o dodatek k americké dodávce zbraní pro tento rok v původní částce 1.8 bilionů dolarů, plánované ještě před začátkem krise v Perském zálivu.

Mimo obrany Izraele z irackého útoku, Izrael a jeho američtí stoupenci vyjádřili své obavy z budoucnosti, neboť již nyní je třeba kompenzovat nové prodeje zbraní Saudské Arabii, Egyptu a ostatním arabským zemím, které by mohly na Středním Východě porušit vojenskou rovnováhu. Představitelé Bushovy administrace ujistili v minulých dnech vůdce amerických židovských skupin a členy kongresu o trvajícím závazku Ameriky, že udrží izraelskou vojenskou převahu na středním východě.

Další pomoc, stále dle tiskové agencie New York Times, tajemník obrany Dick Cheney konferoval s vůdci židovských skupin a tento týden s izraelskou vojenskou delegací o dalších dodávkách zbraní. Krise zcela odstranila těžké nedorozumění mezi administrací a Jerusalemem, způsobené zdráháním se izraelské vlády ve věci otevřeného dialogu s Palestínany na základě kompromisní formule navržené na jaře státním tajemníkem James A. Bakerem. Z Kennebunkportu v Maine je hlášeno, že členové Bushovy administrace se soukromě obávají z politického vývoje v Zálivu. Má se za to, že arabské státy a západní spojenci, kteří podporují blokádu Iraku, mohou se snadno stát, což je více než pravděpodobné, netrpělivými a budou se snažit nalézt kompromis s irackým Saddamem Husseinem. Krise v Zálivu trvá téměř jeden

Pokračování na straně 3

Bulharští socialisté ...

řekl, že bylo zatčeno 39 lidí. Většina z nich měla kriminální pozadí. Řekl také, že 17 osob bylo zraněno, včetně dvou policejních důstojníků. Státní rádio hlásilo, že vandalové napadli budovu dříve než ji zapálili a drancovali ji - odnášeli televise a komputery.

Socialistická strana se skládá z reformních komunistů, kteří se již dříve v tomto roce přejmenovali. Podrželi si své ústředí a stali se jedinou dřívější komunistickou stranou ve Východní Evropě, která vyhrála ve volbách s více stranami po demokratickém převratu. Strana slíbila minulý týden, že odstraní rudé hvězdy a jiné komunistické symboly po tom, co jeden protikomunistický aktivista hrozil, že se zapálí. Avšak symboly zůstaly na místě. Petar Beron, předseda opoziční Unie o 16-ti stranách, odsoudil vandalismus a nazval oheň "ranou proti demokracii". Vůdce socialistické strany Alexander Lilov řekl, že "extrémně reakcionářské síly včetně jesťrábů, "kteří jsou mezi opozicí", podnítily útok.

President Želyu Želev řekl národu na rádiu a televizi, že vandalismus "je potupou mladé demokracie". Velký zástup na pondělním shromáždění naznačoval, že napadení znamenalo, že možné zvýšení vlajkové představy socialistické strany. Ačkoliv strana získala 211 křesel v parlamentě o 400 křeslech v červnových volbách, její popularita se od té doby zhroutil se zhoršujícími se hospodářskými podmínkami.

Přel.:mmj

Czechoslovak Daily Herald

DENNÍ HLASATEL

Established 1891

6426 W. CERMAK ROAD, BERWYN, IL. 60402

TEL.: (708) 749-1891 and 749-1898

Second class postage paid at Berwyn, Illinois

Published Tuesdays, Thursdays and Sundays, except holidays

SUBSCRIPTION PRICES (CENY PŘEDPLATNÉHO):

UNITED STATES

Daily and Sundays (Denní a Nedělní)	Sunday Only (Nedělní pouze)
3 months \$25.00	\$15.00
6 months \$42.00	\$25.00
12 months \$80.00	\$42.00

CANADA (in US Dollars)

Daily and Sundays (Denní a Nedělní)	Sunday Only (Nedělní pouze)
3 months \$ 35.00	\$18.00
6 months \$ 55.00	\$30.00
12 months \$100.00	\$52.00

Denní a Nedělní Hlasatel je otevřenou tribunou pro všechny čtenáře, bez rozdílu politické či spolkové příslušnosti a náboženského vyznání. Upozorňujeme, že redakce se nemusí vždycky s uveřejněnými články ztotožňovat. Redakce si vyhrazuje právo zkracovat zaslané články. Zaslané rukopisy se nevracejí. Za změnu adresy účtujeme \$3.00.

OVERSEAS in US Dollars

3 months \$ 60.00	\$28.00
6 months \$ 75.00	\$38.00
12 months \$125.00	\$65.00

měsíc a strach těchto představitelů z nedostatku diplomatického řešení, či z nedostatku provokace se strany Iraku, která by mohla zapříčinit vojenský konflikt,

čítače. Aféra jistě není ukončena, neboť proč by za lajdáctví státních byrokratů měl trpět soukromý občan. Případ je hlášen velkou tiskovou kanceláří "AP" (Associated Press) a ta jistě si nenechá uklouznout tuto pikantní příhodu.

NEW YORK - N. Y.

Po zprávách, že krise na Středním východě nebude asi rozřešena tak brzy jak naznačovala počáteční reže objevily se opět obavy, že spolu s tímto výhledem zásobování oleje není tak zrovna zaručeno a tak ceny oleje opět stouply. Ceny rafinovaného petroleje šly nahoru rychleji než ceny ropy. Benzin na termíny získal 4.35 centů na gallon, zatímco nerafinovaný olej poskočil o 85 centů za sud na 26.77 dolarů.

NEW YORK - N. Y.

Ceny akcií a dluhopisů klesly, kam byly zahrnány stoupajícími cenami oleje. Průmyslové Dow Jones klesly o 39.11 bodů za sporadického obchodování na 2593.32. Kurs dolaru se zpevnil. Pod vlivem zprávy, že japonská ústřední banka zvýšila diskontní sazbu, akcie v Tokyu ostře stouply. Ve čtvrtek šel Nikkei nahoru o 775.17 bodu, čili o 3.1% a v pátek získal dalších 221.97 bodů. Zvýšení diskontní sazby v Japonsku může mít za následek ochlazení světového hospodářství neboť bude tlačit úrokovou míru nahoru na celém světě.

NEW YORK - N. Y.

Po aneksi Kuwaitu Irakem, středovýchodní investoři odvolali asi za 8 bilionů kapitálu z tamních peněžních ústavů a převědli jej na Západ. Největšího prospěchu z pohybu kapitálu mají velké banky Spojených Států.

MYS KENNEDY - Florida.

NASA opět odložila vyslání orbitového vozidla Columbie. Dle sdělení agencie na jednom ze čtyř dalekohledů umístěných v nákladním oddělení, selhala elektronická součástka. Úkolem Columbie jest zasadit do orbitu hvězdárnu v částce 150 milionů dolarů. Její mise byla již mnohokrát odložena. Poprvé se tak stalo v lednu 1986. NASA má poslední

lhůtu k vyslání Columbie dne 14. září. Pozdější den byl v cestě poslání jiného vozidla, Discovery která má odstartovat 5. října. Tento projekt, zvaný Ulyses má za úkol vyslat výzkumný nástroj, který napřed oběhne planetu Jupitera a pak má jít do orbitu kolem slunce. Kdyby Discovery měla nějaké potíže a tento projekt byl odložen až po datu 23. října, NASA by musela čekat dalších 13 měsíců, než planety by se opět nalézaly v patřičných místech. NASA má další potíže s projektem zvaným Magellan. Inženýři NASA se pokoušejí zlepšit kontrolu tohoto přestroje na vzdálenost 152 milionů mil (244 milionů kilometrů). Úkolem této mise, také postižené mnoha neúspěchy je mapování planety Venuše. Projekt stojí asi 744 milionů dolarů. Laboratoře NASA jsou však optimistické.

PIKEVILLE - Kentucky.

Kancelář federálního nadvládního prodala přebytek počítačů, v jejichž paměti byly záznamy o velmi tajných nařčení a záznamy o tajném vyšetřování FBI. Obchodník, který koupil částí systému, je nyní vyšetřován a přímo šikanován nezodpovědnou federální byrokracií jen proto, že někdo zapomněl vymazat tajné informace z paměti počítačů. O poměrech některých federálních soudů svědčí, že obchodníku bylo nařizeno, aby se neodvážil "podívat" se na data zanechaná v paměti poroste, neboť mezinárodní podpora téměř určité ochabne a případně se i zcela ztratí. Dle sdělení těchto členů administrace, aby se tak nestalo, Bush se snaží předejít jakémukoliv oslabení blokády a pokouší se dostat tyto státy hlouběji do konfliktu, jak vojensky tak i hospodářsky. Z Moskvy je hlášeno, že dle Gorbačova, Spojené Státy měly plně právo poslat své vojenské síly do Perského zálivu. Dodává, že ovšem Sovětský Svaz stále naléhá na diplomatické řešení krise pod patronátem Arabů. Sovětský prezident se domnívá, že administrace Spojených Států nezamýšlí ponechat vojenské oddíly v oblasti Zálivu, když a jestliže přítomná konfrontace bude vzřízena diplomatickou cestou. President Bush prohlásil v Kennebunkportu, že se sejde se sovětským prezidentem Gorbačovem v Helsinkách. Jednodenná schůzka nemá oficiálně žádného programu, ale bude se mlu-

Azijské utečenci z Kuwaitu, stojí v řadě na vodu, v campu na Iracko-Jordánské hranici.

vit o Středním východě a cokoliv koho namane. Dle Bushe není připravena "žádná agenda". Bude to první vzstoupení presidenta Spojených Států po pětadvaceti denní dovolené. Washington Post oznamuje velký pásmenz, že Bush promíjí Egyptu jeho dluh. Má to být odměna za vitální podporu Kahýry. List dále cituje úředníky Bushovy administrativy, že president se rozhodl prominout Egyptu dluh ve výši 7.1 bilionu dolarů jako odměny za podporu v embargu vyhlášenému proti Iraku. S normální roční podporou v částce více než 3 bilionů dolarů, kterou Mubarek dostává od Spojených Států jakožto úplatek za jeho neutralitu k Izraeli, jen E-

gypt sám dostává sumu, která se rovná částce vyplacené ve formě zahraniční pomoci celému světu. Ale americký danový poplatník má široká záda. Diplomatičká akce OSN v Bagdadu v osobě generálního sekretáře Jaiera Pereze de Cuellara končila fiaskem. Cuellar doufá, že mírové řešení bude spočívat na schůzce dvou presidentů v Helsinkách. Generální tajemník řekl: "Irak chce zůstat v Kuwaitu a to je pro nás nepřijatelné". Bush, jakožto dobrý americký politik, mluví takticky více o "rukoujmích", neboť osudy několika tisíc lidí jsou pro veřejnost zajímavější než osud Kuwaitu.

Oznámení úmrtí

Oznamujeme svým přátelům a známým smutnou zprávu, že zemřel můj drahý manžel, otec, tchán, bratr, švagr a dědeček, pan

Joseph J. Mikulec

obydlí Lyons, Ill.

Zemřel ve čtvrtek 30. srpna 1990 odpoledne ve věku 74 let. Narozen byl v Racine, Wisconsin. Pohřeb drahého zesnulého se konal v sobotu 1. září 1990 v 9 hodin ráno z pohřebního ústavu Svec a synové 6227 W. Cermak Rd., Berwyn, Ill. do chrámu Páně St. Hugh, Lyons, mě svatá v 10 hodin ráno na hřbitově Woodlawn Memorial Park.

Za tichou soustrast prosí:

Anežka Mikulec (roz. Fornusek), truchlící manželka

Joseph J. a zesnulý Anton, synové

Darlene L. (Raymond) Tocik, dcera a zet'

Joseph Martin, Jessica Lynn a zesnulý Anthony Joseph, vnoučata František (Marie) bratr a švagrová v Čechách a zesnulý Karel (Marie) bratr a švagrová, zde a ostatní příbuzní a přátelé zde i v Československu.

Bližší informace:

708-484-2050 neb 312-242-2027

Otázka benzínu ...

skladů, kde benzin dosud je. I přesto musel být vydán zákaz nákupu benzínu do nádob a kanistrů na území České republiky. Podobně je tomu i na Slovensku. Obsluhy čerpacích stanic musí mít minimální zásoby pro požárníky, policii a sanitní vozy jakož i pro další nevyhnutelné služby. V červenci a v srpnu by po zvládnutí zvýšeného nákupu benzínu by měl být na trhu dostatek pohonných hmot. O zabezpečení dodávek na další měsíce se v těchto dnech jedná.

Svoboda a demokracie . . .

chování s ostatními v privátní oblasti.

Populární zprávy a debaty týkající se reformy ve východní Evropě soustředí se na vývoj k demokracii ve veřejném úseku a zanedbávají daleko důležitější otázku jak je lidská činnost rozdělena mezi veřejným a soukromým sektorem. Člověk si může představovat zemi s autoritativním, ale velmi malým veřejným sektorem, ve kterém svoboda je daleko větší než v zemi s demokratickým, ale velice rozsáhlým úsekem veřejným. Klíčem je ústava, jež táhne čáru mezi veřejnými a soukromými úseky a mezi demokracií a svobodou. Ještě důležitějším je role ústavy. Musí chránit svobodu před demokracií a jedince před většinou. Některé svobody jsou civilní, jako je svoboda slova, svoboda náboženská a svoboda shromažďovací. První dodatek (pozn. překl.: ústavy Spojených Států) odmítá řízení svobody slova, včetně svobody tisku, z veřejného úseku. Kdyby svoboda slova byla ponechána demokratickému politickému procesu, byla by velmi vážně omezena zákonodárci - bezprávné porušení svobody slova jsou opětovně zamítány soudy a mnoha dalším je těmito předcházejícími rozhodnutími zabráněno. Ústava Spojených Států ochraňuje svobodu slova od demokracie. V hospodářské oblasti svoboda znamená, že jednotlivci mají právo vlastnit, kupovat a prodávat vlastnictví na volném trhu tak jak si přejí. V uplynulém století bylo lze pozorovat vytrvalou invazi tržního hospodářství politickým procesem. Dokonce i v kapitalistických zemích, jako jsou Spojené Státy, veřejný sektor se postupně rozšiřoval. Jakmile se jednou politický proces začne zabývat hospodářskou činností, tato se okamžitě stane předmětem, který je uchváten těmi - často jen nepatrnou menšinou -, kteří jsou sto účinně manipulovat jej ve prospěch svých vlastních zájmů. V mnohých případech tato politická invaze trhu udusí také svobodu slova, jak bylo dokázáno úspěšnou snahou obchodní novinářské skupiny, která normálně patří mezi oddané obránce svobody slova, když se jí podařilo zabránit soutěži telefonních společností, jež chtěly začít obchod s elektronickým nakladatelstvím. Hospodářské zhroucení se komunistického socialismu je hlavně zodpovědné za otřesy v uplynulém roce. Vzdor tomu panuje všeobecný názor, že toto hospodářské zhroucení lze napravit demokratickými reformami politického procesu. Pravdou však je pravý opak, neboť hospodářských reformy lze dosáhnout pouze odstraněním hospodářských záležitostí z politického procesu. Pokud se velikost veřejných sektorů ve východní Evropě, nyní se tak prolínajících, podstatně nezmenší, velmi málo se změní. Jediným rozdílem bude ta skutečnost, že lidem bude dovoleno volit na otázku, jakým způsobem veřejný sektor omezí jejich svobodu. Poučení minulosti jsou jasná, jen dokáže-li východní Evropa trochu se zadívat na skutečnosti. Kdekoliv národní hospodářství je těžce řízeno, východní Evropa, Čína, severní Korea, Indie, většina Afriky a Jižní Ameriky, socialisté či nesocialisté, všechny byly předstihnuty svými tržně orientovanými protějšky - Západní Evropou, Japonskem, Jižní Koreou, Taiwanem, Hong Kongem, Singaporem, Čilí, Spojenými Státy a Společenstvím národů. Ústavní základny pro tržní hospodářství jsou velmi jednoduché: vlastnická práva musí být dána do moci jednotlivcům, nebo dobrovolných společností jednotlivců. Tato práva, tak jako naše svoboda slova a náboženství musí být přesně definována a houževnatě bráněna, tak jako svoboda slova proti neoprávněným zásahům se strany veřejného sektoru. Právní nároky k majetkům a službám musí být volně přenosné. Námitky proti zábraně, která by měla za úkol držet veřejný sektor ze soukromé hospodářské činnosti, jsou důsledkem kritiky, že trhy vždy nepracují zrovna ideálně. Ale současně tíží lidé, kteří zavrhnou ne zrovna ideálně fungující trh, chtějí by jej hodit do šrotu a zaměnit politicky řízeným systémem jenž je nepopíratelně a viditelně horší.

Racionální volbu lze udělat pouze vážením užiteků a nákladů alternativ. Pouze jedinci mohou znát své alternativy a pouze jedinci, kteří přímo nesou následky svých výběrů jsou schopni patřičně je zvážit. Filtrovat volby komplexem politických a byrokratických procesů zaručuje, že alternativy nebudou ani známy ani váženy. Jistě, že trhy nejsou perfektní. Jsou však lepší než alternativy, jak nám ukázaly události ve východní Evropě.

Ano, je rozdíl mezi demokracií a svobodou. Svoboda musí být chráněna před demokracií. Dobrá ústava stačí pouze tehdy, když země východní Evropy a i v jiných částech světa přijmou a vynutí si takové ústavy, bude hospodářský pokrok, který nevyhnutelně následuje, plně uskutečněn. V našem vlastním hospodářství nebezpečím veřejného obmezování soukromého úseku je obyčejně čeleno s větší jemností. Zde jsme vytvořili masivní veřejný sektor snášením obmezování v malém, aniž bychom se zabývali důležitějšími otázkami. Kdyby nebylo nic jiného, pak nedávné události ve východní Evropě, by nás měly povzbudit, abychom se zamysleli nad bezcílným, poněkud demokracií obmezování našich svobod. Přel.: J. M.

(Human Events z 11. srpna, str. 14 a 15)

Kapsářská horečka

Signál 2. 7. 90

Tvoje kapsa - moje kapsa

Jako vosy med láká Praha nenechavce. Sjeli se sem z různých koutů republiky, mnozí váží i dlouhou cestu ze Slovenska. Pomalu, ale jistě si došíváme z ostudy kabát, alespoň tak mi to bez skrupulí sdělila jedna cizinka odkudsi z Texasu. Přitočila jsem se k ní krátce poté, co byla okradena v jedné luxusní prodejně s českým sklem na pěší zóně, v centru zlatokopeckého revíru. Nebyla sama. K finanční úhoně tu přišla i další její krajanka, choť pana Brzezinského, poradce předminulého amerického prezidenta. Nijak jistě nebudu přehánět, když řeknu, že ke krádežím tu dochází denně.

Když v březnu došlo ministrově vnitra několik desítek dopisů od zaměstnanců obchodů v centru Prahy, kteří si zoufali nad řádkem kapsářů, vzniklo speciální antikapsářské komando. Název by mohl vyvolávat představy o neomezených možnostech pracovníků, majících za úkol zlikvidovat zlodějskou chásku. Jak se ukázalo, počet lidí bylo nutné zmnožit, a ten se pak stal součástí operační skupiny Centrum, spadající pod městskou správu Veřejné bezpečnosti. Skupinu vede kpt. Antonín Šrámek: "Ono se řekne - vyčistit Václavák od kapsářů! Háček je v tom, že my musíme prokázat trestnou činnost, to znamená chytnout zloděje přímo v akci za ruku. Při tom množství krádeží je to ale zloha nemožné. Zloději nepracují sólově, ale v celých tlupách a je velký problém se k nim zdí propracovat až k poškozenému. Peněženka rychlostí blesku putuje z ruky do ruky, když nejste přímo na místě, nemáte šanci. Nejhorší na tom všem je, že tyto kapesní krádeže v noci přerůstají v loupeže, tedy násilná přepadení. Ted' už je to tak brutální, že do člověka kopou, dokud se hýbe, třeba i pro pár šupů. . . To není jako za starých časů, kdy kapsaři stejně jako kasaři patřili k elitě zločinců. Tenkrát položil pan inspektor kapsaři ruku na ramena a ten věděl, že spadla klec, a šel si své odkroutit. A dnes? Klidně na vás vezmou kudlu. . ."

Zlaté kapsářské časy

Ani já, ani mladá paní, říkejme jí Maruška, jinak velmi zdatná členka antikapsářského týmu, jsme nezažily dobu, kdy kapesní zloději požívali úctu jak v podsvětí, tak v kriminalistických kruzích. Z jejího vyprávění o současných praktikách jsem však nabyla dojmu, že dnešní zlodějská cháska se nemůže domáhat respektu a uznání, ani co by se za nehet vešlo. Vyhledala jsem pojednání o elitních kapsářských skutcích z první republiky a snažila se je spolu s Maruškou porovnat s kapsářskou horečkou první poloviny roku 1990:

Jak jsem uvedla, tehdy patřili kapsaři ke zločinecké elitě, byli vyzbrojeni inteligencí, pracovali sólově, či ve dvojicích.

Dnes lze stěží hovořit o elitě, spíše naopak. Jedná se o poberty velmi hrubého zrna. Intelligence je nahrazována mazaností spojenou s fyzickým nátlakem. Úspěch staví na vlastní drzosti a nepozornosti, nedbalosti či hlouposti obětí.

Dříve kapesní zloděj dlouho pracoval na své zdatnosti, cvičil hmat, snažil se ovládnout nervovou soustavu, trénoval postřeh. Zloději byli vyučeni profesím, kde se vyžadovaly šikovné prsty, tedy například krejčí, číšníci a lizebníci. Dnes by asi kapsář ze starých časů zaplakal nad diletantstvím, či spíše neregulárními praktikami. Dříve se spokojil s obsahem kapsy našince, i když tučnějším soustem bohatého cizince jistě nepohrdl. Dnes se specializují pobertové především na valutové obnosy. Proto soustředili svou pozornost do centra Prahy, kde vskutku nemají o nabídky nouzi. Výjimečně nepohrdnou ani nedbale pohozenou portmonkou v tašce nic netušícího tuzemce. Tuto

Pokračování na straně 5

Navštivte svobodné

ČESKOSLOVENSKO 1990

Nyní bez víza a povinné výměny.

Každý měsíc máme 3 skupinové odlety do Prahy a Bratislavy za nejnižší ceny na rezervovaná data. Zavolejte o podrobnosti!
Levné ceny do dalších evropských měst.

FRANKFURT \$ 515.-	MNICHOV \$ 587.-
ZURICH \$ 629.-	PARÍŽ \$ 630.-

VÍDEŇ special \$ 515.- non-stop.

VARŠAVA speciál \$ 699.00, děti do 17 let jen 499.00

Pronajmutí aut v Evropě za velmi výhodné ceny.
Návštěvy z Československa vyřizujeme rychle a spolehlivě na jakoukoliv dobu pobytu.

WEBER TRAVEL AGENCY
6805 W. Čermák Road, Berwyn, IL. 60402
TEL. (708) 749-1333

"Velmi jsem vděčen za Vaši vlídnou a otcovskou milost. Ale neodvažuji se podle dodaného znění podvolit se koncilu, jednak že bych musel odsoudit mnoho pravd, které, jak jsem od nich slyšel, nazývají pohoršujícími, jednak že bych musel upadnout v křivopřisežnictví pro odpřisáhnutí, když bych vyznal, že jsem držel bludy, čímž bych pohoršil velmi mnoho lidu božího, který ode mne v kázáních slychal pravý opak. . . . Kterak bych měl pro strach z trestu, který rychle pomine, přestoupit zákon Boží těžším prohřešením, že bych předně odstoupil od pravdy, za druhé spáchal křivou přísahu a za třetí pohoršil bližní? Ježíš Kristus každého člověka 'posoudí ne podle mylných rad, ale po pravdě a po zásluhách'".

Tolik slova Mistra Jana Husa. Husovo reformní úsilí o nápravu církve se snaží posoudit spravedlivě v poslední době i oficiální katolická místa. Aktualizace významu Mistra Jana Husa i v současné době se odráží v květnovém prohlášení České národní rady, která vyhlásila 6. červenec novým státním svátkem pro obyvatele Čech, Moravy a Slezka. O tom, že Husova památka se připomínala při různých významných událostech českého národního života svědčí například i projev tehdejšího pražského profesora Tomáše Garigue Masaryka v Ženevě 6. července 1915, čili před 75 lety, kdy jako vedoucí protirakouského zahraničního hnutí vyhlásil poprvé na veřejnosti boj za národní nezávislost Čechů a Slováků ve jménu humanity. My si dnes přečteme jinou jeho úvahu a to z knihy Česká otázka vydané v roce 1895, která je aktuální i dnes. Jmenuje se Odkaz i výstraha českých dějin.

Humanitní ideál, hlásaný Dobrovským a Kollárem, náš ideál obrodni má pro nás Čechy hluboký smysl národní a historický - humanitou, plně a opravdově pojatou, navážeme na nejlepší svou dobu v minulosti, humanitou překleneme duchovní a mravní spánek několika století, humanitou kráčetí máme v hlavě lidského pokroku. Humanita znamená nám náš národní úkol vypracovaný a odkázaný nám naším Bratrstvím: humanitní ideál je všecek smysl našeho národního života. Tento náš český ideál humanitní není romantickým blouzněním. Ovšem humanita bez důsledné úsilnosti a účinnosti je mrtvá. Humanitní ideál vyžaduje, abychom soustavně, všude, ve všem a vždy odpírali zlému, vlastní a cizí nehumanitě společnosti a jejím orgánům osvětovým, církevním, politickým, národním - všem. Humanita není sentimentalita, ale práce a opět práce. Tento praktický dosah humanitního úsilí dobře pochopil Palacký, zakládaje na humanitním ideálu naši národní a politickou rovnoprávnost. Jakým jiným nežli tímto 'přirozeným právem' hájiti mohl a měl Palacký naši národnost proti přesile sousedů? Jaké jiné záštity je slabšímu a menšímu národu proti národům silnějším a větším? Není pochybnosti, že romantizmu doby toto volání po stále a důsledné práci nepostačí: copak nejsme národ Žižkův a Prokopův? Jsme, ale i Husův a Komenského. Je dobře, díváme-li se zpět do naší slavné minulosti, ale musíme jí také rozumět, musíme z ní čerpat netoliko nadšení, ale i poučení.

V Žižkově a Táborech vůbec, není pochybnosti, máme český typ. Žižka tot' krev z krve naší, kost z kosti naší - ano, Žižka, to jsme my. Není to polská exaltace, jakou Mickiewicz velebí - je to nadšení zvláštní, neztrácející ani na okamžik vědomí své sleposti, je to fatalistické 'ryc nebo nic', je to srdnatost nezlomná, hrozná sokovi, ale hrozná i všedrticimu vítězi, hrozná tomuto proto, že v hloubi duše hárá jistá pochybnost a vědomí viny. A jak by ne - vždyť právě i Hus, Komenský a Bratři jsou typem českým, a jak historie učí, typem trvalejším a rozšířenějším. Jsme tedy národ Žižkův a Prokopův, nebo Husův a Komenského? Sami cítiváme, že nelze být obojím, a proto činiváme pokus, obě tyto protivy v sobě usmířiti. Avšak nedaří se nám to ještě, odsud ti zvláštní charakterové necelí, ani Táborité, ani Bratři. I v nynější naší pokleslosti vidíme to ustavičné kolísání mezi těmi dvěma charaktery a krajnostmi - politika posledních let je přímo kopíi, ale nezdařenou, špatnou a malichernou našich velikých otců. . . .

Krajností táboritskou a bratrskou postřehl již Rokycana i dal charakteristický výraz tomuto svému poznání, modlívaje se: 'Dejž nám, milý Bože, v prostředek uhodití!' Kdo neslychal by napořád

šanci jim poskytují převážně mimopražští návštěvníci hlavního města, kteří se ještě neměli možnost seznámit se zvýšenou aktivitou kapsářských band. Dříve putoval polapený kapsář do arestu, kde odpukával trest za svou nekalou praxi. Dnes jsou většinou prokuraturou propuštěni a čekají na soud na svobodě. Je nasnadě, že zatím nezahálejí. V brzké době by se měla situace změnit. Než se tak stane, bude se dostávat pracovníkům skupiny Centrum milého pozdravení.

Dobry den, pani inspektorko!

Nedávno se mi stalo, že jsme sledovali dvě kapsářky až do prodejny Supraphonu. Už se tlačily na jednu cizinku, když tu se vyloupla další postava z davu a pěkně mě pozdravila. Pár dní předtím jsme ji chytili při krádeži. To dá rozum, že se 'straky' rychle uklidily z místa připravované krádeže, říká Maruška. V centru se jich pohybuje kolem sto padesáti, neuniformovaní policisté je znají už podle vidění, nemohou je však kontrolovat, aby se neprozradili. Chodí exponovanými třídami a sledují cvrkot velkoměsta. Tamhle začíná akce. Žena sahá do tašky, ruku omotanou indickým šálem nebo sít'ovkou, bleskově ji vytahuje a snaží se zmizet v davu. Policista přibíhá k okradené a ptá se, v ruce se blýskne odznak kriminálky: "Máte peněženku?" Často se stává, že oběť odsekne, cože mu je do toho". Pak se ale podívá a zjistí, že jsou peníze pryč, pryč je ale i šance dostihnout pachatele. Kolikrát se podařilo zadržet jak pachatele tak i ty, co dělali zeď'. Stačilo ale zakřičet do davu, že tu řádí StB, a nechybělo mnoho a policisté, kterým se podařilo polapit zloděje, byli málem lynčováni. V nastalém zmatku pak vzali pobertové zatáčku.

Obrana možná

Být kapsářem, přišla bych si na pěkné peníze. Za pouhou hodinu, co jsem se procházela davem proudícím pražským Klondíkem, jsem napočítala osm kabelek a pánských tašek, které přímo volaly po vykradení. Otevřené zipy skýtaly neuvěřitelný pohled. Nedalo mi, abych nepoložila dotěrnou otázku, proč tak okatě nabízejí obsah svých peněženek nenechavcům. V sedmi případech se mi dostalo poděkování, jeden sebevědomý pán, jenž se zřejmě snažil vytvořit před dámou svého srdce obraz dokonalého muže, mi odsekl: "Ještě se mi nikdy nic neztratilo, tak si račte hledět svého". Aniž by ukryl nabízený poklad, suverénně odkrácel. Jen v jedné prodejně visí na zdi upozornění v několika světových jazycích - Pozor na kapesní zloděje. Jinde se spoléhají na ostříží zrak. Navštívila jsem jedno zlatnictví. Prodavačky jsou tu doslova zoufalé. Obden přistihnou kapsářky v akci, když nepozorný zákazník zaslepen odleskem zlata přestane vnímat své okolí a stejně tak i svou tašku. Když se prodavačky ozvou, zhusta se jim dostane výhrůžky: "Bud' zticha, nebo dostaneš přes hubu". Zatím se tak nestalo, ale zkuste v takové atmosféře strachu pracovat! Poptala jsem se v Interhotelu Paříž, jestli upozorňují své hosty ze zahraničí na nebezpečné kapsáře v centru města a především na opatrnost při nákupech. "Víte, člověk se stydí jim něco takového říct o městu, které přijeli obdivovat. Ale upozorňujeme je na vykrádání aut před hotelem a radíme jim parkovat raději v Kotvě", svěřila se paní z recepce. V prodejně cizojazyčné literatury také nemají o pozdvižení nouzi. Zažili tu i drzé počínání výrostka, který zcela neomalene rozvazoval tkaničku na batůžku jednoho Němce, jenž si, nic netuše listoval v barevně vyvedené publikaci o Praze. Kdyby si ji možná koupil za rok, dočte se v ní o zlaté kapsářské horečce, již se podařilo úspěšně zchladit. Nu, bud' me optimisté. Oblíbená je taktika nuceného zastavení oběti. V praxi to vypadá následovně. Před vyhlédnutou osobu, která vstupuje do obchodu, vklouzne jeden z kapsářských tlupy a vysype na podlahu třeba pár fotografií, pohledů, pytlík jablek. . . Oběť narazí do sbírající postavy a zezadu je okamžitě zpracována zručným pobertou. Mnohdy ani netuší, že byla okradena. Úspěšná bývá i metoda vyvolávání zmatku v dopravním prostředku. Hlučící skupina na sebe upoutá pozornost a z druhé strany postupuje kapsář proti proudu.

*

Doufejme, že kapsářská horečka na pražském Klondíku brzo opadne. Možná by stačilo přijmout razantnější opatření. V krajích slovenských, především pak v Bratislavě, to řeší zákazem pobytu i za pokusy o krádež. Není divu, že pak tyto osoby hledají zemi zaslíbenou v hlavním městě. Snad dojde i na Prahu. Lenka Moštěková

SINCE 1921... First National Bank of Cicero

Provádí bankovní služby
veřejnosti.

Základ spolehlivé společnosti

6000 West Cermak Road.

2500 South Cicero Ave.

Cicero Illinois 60650 Phone 780-5000 Member FDIC

pravidlo o zlaté prostřední cestě, které prý právě nám Čechům je tak potřebno? Je to však smutné pravidlo a zle nám, jestli se jim budeme spravovat; neboť znamená konec konců, že klátice se mezi těmi krajnostmi, nemilou zkušeností poučení hledáme nakonec ve své nejistotě a neurčitosti prostřednost. Nikoli zlaté prostředí - ale souladně spojit máme obě vlastnosti ve vyšší jednotě duchovní a vzniknou charakterové, hořící tou pravou účinnou láskou. To pak nebude láska sentimentální a romantická, ale láska mužná, pevná, zlatá a jakožto zlato měkká, a přece z kovu a z kovu ryzího, jednoduchého. . . .

Poprvé oficiálně v Pentagonu.

Hospodářské noviny 27. 7. 90
Po návratu z USA a Kanady
hovoříme s genpor. ing.

A. Slimákem.

Generálporučík ing. Anton Slimák, první zástupce ministra obrany ČSSR a náčelník generálního štábu Čs. armády, se včera vrátil za pochopitelného zájmu novinářů z první oficiální cesty vysokého čs. vojenského činitele do Severní Ameriky. Čs. vojenská delegace navázala bilaterální vztahy s armádami USA a Kanady, což se v budoucnu promítne i v konkrétní spolupráci při studiu a výcviku. Vyvrcholením programu, v němž nechyběly ani návštěvy vojenských základen, se stalo oficiální přijetí a rozhovory v Pentagonu s ministrem obrany USA Richardem Cheneyem, který byl jménem ministra obrany ČSSR armádního generála Miroslava Vacka pozván k návštěvě naší země. Hospodářské noviny požádaly Antona Slimáka o odpovědi na následující otázky.

HN: Jak se při vašich rozhovorech a setkáním promítly výsledky jednání mezi Michaiem Gorbačovem a Helmutem Kohlem, jež umožnily plné začlenění sjednoceného Německa do Severoatlantického paktu?

A. Slimák: Rokování prezidenta ZSSR a spolkového kancléře prebiehalo, keď sme boli na ceste. Prijali sme s veľkým uspokojením jeho závery, pretože sa domnievame, že zjednotené Nemecko nemože existovať ináč ako v rámci NATO. Je to v súlade i s predstavami velenia našej armády. Samozrejme, že sa nám napokon aj ľahšie rokovalo s našimi americkými partnermi. Hodnotili sme túto skutočnosť obojstranne pozitívne.

HN: Nedávne zasadanie Rady NATO v Londýne vneslo rovněž některé zcela nové prvky do vztahů této organizace s Varšavskou smlouvou. Bylo to znát na průběhu vašich rozhovorů?

A. Slimák: Pre nás malo význam to, že sa konalo v nadväznosti na júnové zasadnutie Politického poradného výboru Varšavskej zmluvy v Moskve. Naša delegácia objasňovala americkým hosťom aj názor našej krajiny na ďalší význam Varšavskej zmluvy a jej funkcie. Čiže v kontexte s týmto zasadnutím sme mohli spoločne konštatovať, že na strane NATO sa vytvorili ďalšie predpoklady, aby sa rozvíjali odzbrojovacie procesy v Európe a aby sa odstránili umelé ideologické priehradky. Pri rozhovoroch s predstaviteľmi kanadského ministerstva zahraničia sme zdôraznili potrebu odstrániť niekdajšie nepriateľstvo tak, aby - ako to povedal náš prezident

Pokračování na straně 7

VÁCLAV BENEŠ
TŘEBÍZSKÝ

královna Dagmar

Pokračování z min. úterý

Oringsburk byl tak právě nejvhodnějším místem, kde by ohrožovatelé zemského míru pykali odvážné své hry. Těžko povědět, kdy tenhle hrad vystavěn. Staří lidé na pobřeží pamatovali ve zdejších temnicích poslední Vodanovy citele a o šedivém a pochmurném zámku kolovaly nejpodivnější pověsti. Kdo do hradu nemusel, každý se mu, jak jen mohl, vyhnul hezky z daleka. Čeledě zdejší se neměnila; obyčejně tu dosloužili. Těmhle se zase odtud nechťvalo, snad právě pro ten pochmurný ráz... Cizinec sem přicházel jen zřídka, a přišel-li přece, býval skorem pokaždé přivezen. Věžňové tu také takměř vždycky končovali své životy. Nejstarší lidé se nepamatovali, jestli by byl kdy trestanec na Oringsburku propuštěn na svobodu.

Téhož dne však, kdy se zdálo, jako by se vězeň míjel s rozumem, ozval se pozdním večerem před hradem řehot koní a bylo slyšet četné lidské hlasy. Ptáci, jichž na cimbuřích ve věži po kolik let už nikdo nerušil, přivítali příchozího pronikavým skřekem...

Vězeň se vyhoupl z kamenného stolu až ke mřížím, jako by chtěl čírou tmou očima proniknout a už předem poděkovat svým osvoboditelům. Nemohl to také nikdo jiný být, než jeho přítel, kterým se záměry teprve nyní začínaly asi dařit... O sáhotlusté žalářové stěny odrážela se příšerným odleskem rudá záře planoucích pochodní. Vězeň rozeznal zcela určitě již i kroky, rozléhající se dlažbou v nádvoří temným, nezvyklým duněním. Kdy už tu takového ruchu nebylo? - Co zde trávil dlouhé, nepřekonatelné dny, ještě nikdy. I ocel s ostruhami se srážela zvonivým píkotem.

„Vítám vás - vítám - přítelé - jen když aspoň přicházíte - nemohl jsem se vás ani dočkat!“

Hlas vězňův, prorážející uzounkým okénkem, zněl zvukem hrobovým.

Nádvořím pojednou ticho. Příchozí, zdálo se, že poslouchají. Vězeň také zvýšil hlas, jak mohl nejvíce.

„Čekám vás plných pět měsíců - každý den a každou noc...“

Nádvořím ještě tak ticho. Několik hlav se k sobě nakloňuje a rty šeptají: „Ubohý... Nedovede ani ocenit naše poselství! - Jak tomu dlouho, co zešle!“

„Určitě nemohu ani věru povědět...“

„Nešťastník!“

„A zuří, draží páni... Skorem by bylo lépe, abyste se vrátili... Dlouho to s ním beztoho trvat nebude...“

„Nemožno! - Královské rozkazy vyplnit musíme!“

„Jen aby ke zlu dalšímu nebyly! - Slyšel jsem z úst jeho hrozná slova! - Královský rod v Dánsku prý neměl horšího nepřítele a nikdy také horšího mít nebude nad něho!“

Příchozí se zarazili.

„Tak že mluvil před tebou?“

„Ano - přede mnou - tvář v tvář - zrovna dnes...“

„Nic platno! - Prosila za něho královna, že to první prosba její na dánské půdě, král ji musí splnit...“

„Královna že za něho prosila? Ta mladistvá nevěsta pána mého?“

Starý žalářník zakýval povážlivě hlavou a odmíchl se. Neřekl již jediného slova. Potom zvonila zase jen ocel o dlažbu a bylo slyšet chřestot žalářových klíčů...

Za několik okamžiků otevřely se dveře vedoucí do světnice, v níž vězeň dosud na kamenném stole, a do vnitru vstoupilo se žalářníkem několik rytířů.

„Ve jménu Jeho Milosti, jasného pána i krále našeho Valdemara, přinášíme tvé důstojnosti - svobodul... Za tuhle zvěst máš co děkovat šlechtě naší vladaře našeho, světlé Dagmarce... První prosba, již přednesla králi - byla za tebe...“

Vězeň neodpovídal.

Zrak jeho těkal z posla na posla... Výraz v jeho tváři svědčil o překvapení, jehož nelze vypovědět. Spíše nevím, čeho by se byl nadál, než svobody od krále Valdemara... Nevěděl také pro okamžik, ani co by odpověděl... Promnul si pouze oči a zase díval se tak z jednoho na druhého, kývaje při tom hlavou, na níž vlasy jako by byly zpopelovatěly.

„Král... Valdemar... ženat...?“

„Tak jest, důstojný otče!“

„A odkud jeho nevěsta?“

„Z Čech!“

„Z Čech? - Čechy - Čechy...!“

Vězeň si položil prst ukazováček pravé ruky na čelo.

„Už vím - vím - - Z Čech, kde hlavním městem Praha... zlatá Praha... A jak by mne znala, o mně mohla vědět a za mne prosit dcera z tak daleké i cizí země? ... Nerozumím vám, pánové...“

„Opětuji: první prosba její na dánské půdě byla za tebe!“

„Buď jí za to Pán Bůh odměnitelem...!“

Vězeň sepal ruce a upřel oči k zčernalé klenbě žalářové.

„A kdo jste vy? - Ani vás nepoznávám... Vaše otce jsem asi znal...“

Rytíři oznamovali vězni svá jména. Po každém vždy přikývl.

„Znám - znám -“

Někdy se trpce pousmál a utkvěl na rytíři podivným pohledem. S otcem byli asi nepřátelé na smrt...

„Ale již jsem téhle samotě navykl! - Ani nevím, kam bych se obrátil!“

Vězeň mluvil hlasem třesoucím se, skorem až plačtivým...

„Tvá cesta vede odtud přímo na královský dvůr!“

„A co na dvoře královském?“

„Budeš mezi svými. Jasný král zapomene na všecko.“

„Což jsem mu ublížil? ... Když mne odváželi na Oringsburk, byl hošíkem...“

„Uvidí v tobě upřímného strýce... A v sličné nevěstě jeho nalezněš jakoby dceru vlastní... Jen až ji uhlídáš! - Všecka dánská srdce pro ni bijou... Získala si jich rázem... Úsměvem z jejich rtů i tvé šediny zaskvějí se štěstím života...“

„Mé šediny?“

Vězeň si sahá mimoděk na skráně a zajíždí rukama do vlasů.

„Byl bych hnedle zapomněl, že už ze mne kmet... Máte pravdu, pánové, mé šediny toho mají zapotřebí, aby se zaskvěly štěstím života! - Kdy vyjedeme?“

„Tvá vůle naším rozkazem!“

Ještě téže noci vyjížděl z Oringsburku zástup jezdců za rudého plápolu pochodní.

Oringsburk zůstal potom bez vězně...

Tou chvílí, když vyjížděli branou pochmurného hradu, oheň na krbu v komnatě královského hradu, kde snili mladý král s mladší ještě královnou o příštím blahu a štěstí svém, se začal pojednou kalit. Vypryskoval chvílemi nejprudším žárem a opět jako by okamžikem chtěl zhasnout...

Král s mladistvou královnou seděli ruku v ruce a s očima do očí...

„Pořád se mi zdá, Drahuško, žeš prosila za nehodného... Aby jen tvá prosba nebyla hrobovým kamenem štěstí našemu... Nevíš, kdo on, neznáš ho...“

Valdemar hovořil nějak stíněným hlasem...

„V mé vlasti bývaly a byly do nedávna tytéž poměry... Co zlého mohlo se však odvrátit, kdyby příbuzní se navzájem nebyli věznil, kdyby jeden druhému byl odpouštěl, kdyby jeden druhému byl podal ruku smířlivou... Hled, otec můj s vlastním bratrem stáli proti sobě, vojska obou viděla si do očí, bylo potřeba jen pokynu a byla by se vrhla na sebe... Co by tu

Pokračování na str. 7

When you have questions
about investing...

see the
Banking Professionals.

At the Affiliated Bank/Western National we take a personal interest in our customers. We take the time to listen to your needs, answer your questions and discuss your investment alternatives.

We offer a complete range of financial services including discount brokerage and insured tax-exempt Unit Investment Trusts

The Affiliated Bank/Western National... we have the personalized service you need and the investments you want to help you effectively manage your money.

Affiliated Bank/Western National

5801 West Cermak Road Cicero, Illinois 60650
6001 West Ogden Avenue Cicero, Illinois 60650
Phone 656-2000

DEPOSITORS
INSURED UP TO
\$100,000

FIDELITY

Český národní hřbitov v Chicagu

nabízí MIMOŘÁDNOU KOUPI PRO BUDOUCÍ POTŘEBU lotě pro pohřby do země a míst v MASARYKOVÉ MAUSOLEU a připojených KRÍDLECH BENEŠ a Štefánik pro pohřby nad zemí a 20-procentní SLEVOU na běžné cenikové ceny za hotové anebo na výhodné splátky.

Navštivte náš úřadovnu anebo zavolejte. Na požádání rádi podáme další informace. Použijte této jedinečné nabídky, platné do 14. ČERVENCE 1990. V případě budoucí potřeby budete rádi, že jste napřed na to pamatovali.

Tel. (708) 718-8442 nebo (312) 539-8442
5255 No. Paulskil Rd., Chicago, IL 60630

Poslouchajte náš pravidelný nedělní rádlový program od 9 do 10 ráno na WCEV 1450.

životu bylo zahynulo, co krve by se bylo zbůhdarma prolilo... Bratři si podali ruce, políbili se, smířili se a není lepšího a věrnějšího přátelství nad ono, jímž sdružen jest otec můj s bratrem svým Vladislavem...

„O sebe se, Drahuško, nebojím, ale o tebe, - o tebe... ty hvězdo mého života... ty všechno štěstí mé... jen o tebe, abys v cizí zemi - neznáma ještě - nezůstala samotnou... ty mi, Drahuško, rozumíš... Jen kvůli tobě!“

„Nelekej se budoucích dnů, miláčku můj... Ať strýc tvůj jakýkoliv, snad se mi podaří připoutat jej k nám...“

„Dovedlas k sobě připoutat rázem celé mé království, kde tě jen uzřeli, ale zdali i jeho - nevím - nevím. - Jeho touha po koruně a trůnu nezkrotitelná... Na smrtelné posteli říkal nám nebožtik otec náš: „Před nikým se nemějte více na pozor, před nikým nebuďte ostražitější, než před mým bratrovcem, před svým strýcem... - Biskupská berla mu obtíží, biskupské roucho nesnesitelným jařmem... - A sotvaže zavřel oči, osvědčila se pravda jeho slov... Dánským královstvím zdálo se, jako by se rozlilo moře, když vlny jeho syčí a šlehají sebou nejuživěji... A trvalo to hezky dlouho, než se vše zase ztišilo a než bratr můj se mohl pokojně uvázat v dědictví otcovské... A sotvaže si ruce k smíru stiskl, už zase strýc nové pikle kul, již opět řinčela ocel, duněly válečné rohy a doly krajem proti sobě praporec domorodců... A nebylo dříve míru úplného, dokud strýce nezavezli do Oringsburku... Byl jsem tenkrát asi desítiletý, ale příčina svárů domácích utkvěla mi v paměti, že mi nevymizí do smrti...“

Král dopověděl...

Drahuška se zahleděla v plaménky do krbu, jak si vespolek pohrávaly, jak se objímaly, jak se podobaly ohnivým hadům, a když se objaly nejvášnivěji, jak se potom polykaly...

Venku vál ostrý, mrazivý severák.

A tmavou nocí rovinatým krajem ujížděl zástup jezdců směrem ke Kodani rychleji a rychleji. Nemluvil ani jediný. Všichni se choulili jak mohli nejtěsněji do svých pláští. Pochodeň za pochodní uhasínala a jen jiskry vytrysknoucí naposled z odhozené smolnice proletěly čirou tmou chabým zákmitem bludiček.

Starý žalárník se díval za odjíždějícími, jako by byl zledovatěl. Už tedy zbytečným i on. Nebude mít koho stříci a klíče zavěšené u boku jeho zrezaví. I po takovémto zaměstnání prý se člověku stýskává. Ale proto přece žehnal v duchu mladistvé nevěstě Valdemarově, která prvním krokem v novém domě tak velkodušně osvědčila svou šlechotnost. Jen až ji uvidí - Zda-li kdy?...

VI **K**dyž se dánský král zase po letech uviděl se svým strýcem tvář v tvář, ani nechtěl svým očím a ušima věřit, jak byl biskup Valdemar přívětiv, jak byl pokorný, jak se všecek proměnil... Nestál ani o žádné obroči, nechtěl přijmout ani čestný úřad nejvyššího kancléře... Když pronášel královně své díky, že si na něho, jsouc dcerou z tak daleké země, vzpomněla, když jí přál všeho štěstí a Božího požehnání, nemohl pro slzy v očích ani mluvit, za každým slovem se mu hlas zajíkal, chvěl se nezvyklým pohnutím... Nic jiného než sobě nežádá, leč aby mohl trávit dny svého života při dvoře, kde prý hvězda na bílém čele paní denním třpytem svým oslní i zbytek jeho života... Jestli král nad vším, co se kdy stalo, dá růst trávě zapomenutí, tím spíše on, jenž uznává chybu svou...

„Měla jsi pravdu, Drahuško, neprosila jsi za nehodného, strýc můj je jiný, zcela jiný...“

Král Valdemar opětoval tato slova od té doby, co biskupu téhož jména zvěstována svoboda, ani sám nevěděli kolikrát již. A byl tomu z nejvnitřnější duše povděčen, že prosby mladistvé choti své neodpěl. Bude snad tedy kralování jeho šťastno a přinese všemu národu blaho opravdové.

Biskup Valdemar i jejich svazku manželskému chtěl požehnat.

Ale Drahuška vyprosila si již otce Dobrohosta...

Biskup Valdemar ochotně ustoupil...

Když ho královna prosila, aby jí prominul, že vzácné lásky jeho i dobrotivosti ani hodna není, otec Dobrohost že učitelem jejím od nejuťlejších dětských let a že tu nedaleko šíří víru kříže mezi Bodrci a sousedními kmeny slovanskými, kde před časem nedlouhým sama našla útulku a pohostinství nejsrdčejšího, usmál se, jak uměl nejvládněji, a řekl: „Byť bych ti nepožehnal na stupních oltářových, byť bych neovinul rukou vašich posvátanou štolou před veškerým lidem, budu ti přece jen žehnat v duchu po všecken život svůj.“

K svatbě královské chystala se všechna země, jak dovedla nejkázaleji.

K slavnostem určen Bukovec čili někdejší Ljubica, jež se odívala již nyní v nejnádhernější šat.

S Ljubici, pozdějším Bukovcem, sdruženo v paměti Bodrců Gotšalkovo jméno nejnerozlučněji. A jestli dříve památku tohoto knížete proklínali, za posledních dnů ji velebili. Jestli dříve jméno tohoto vladaře ani vyslovovat nechtěli, od nedávna vštěpovali je do hlaviček i dítkám svým. Jestli se dříve Ljubici vyhýbali, jestli se v tu stranu nechtěli ani podívat, od nějakého času si tam zacházeli nejraději. A vraceli se i k starodávnému názvu, Bukovec opomíjejíce.

Ljubica poskytovala donedávna vážným bodrcským očím přemutného obrazu.

Město samo bylo výstavné, obklíčeno ze všech stran vysokými, zděnými hradbami, obehnané hlubokými příkopy, opatřeno četnými baštami a věžemi... Věže kostelů biskupského a mariánského pohlížely široko daleko v lehounce vlnící se kraj. Ale v městě všude cizota. Na hradbách a baštách poletovaly praporec Fridricha Rudovousa brunšvického, později vojvody

Lva a teprve od kratička bělely se na valech praporce krále Valdemara.

Ljubica podobala se tak zcela lvici, již na posměch přehodili hlavou i hřbetem kůží ovčí.

Poroba, jakouž země bodrcká byla stížena, zobrazena nejvýznačněji tímhle městem. A jak porobitelům záleželo na tom, aby se v Bukovci zabezpečili, svědčily hradby a bašty s branami ve zdejších krajích před tím nikdy nevidané. Už tenkrát soustředěn zde všecken obchod a měli v městě své sklady i kupčíci z Francouz a ze Španěl.

Slovanské hlaholy začaly se tu ozývat teprve od té chvíle, kdy Jitřenec vztýčil na věžích a baštách dánské praporec. Dříve tu slyšet jen hovor německý; i v chrámech jinak nemluveno. Nyní však vše zase postaru. Cizinci, jimž se odtud nechtělo, nejpokornější. Ulicemi zdejšími plno vesnického lidu v nejsvátečnejším rouše. I z Dánska přichází poselství za poselstvím... Město nemůže takového množství ani pojmut. Četné tisíce rozložily se před hradem pod stany...“

Poletní dnové nejrozkošnější. Zase tak ani obláčku na tmavé modré obloze a větry, zavanou-li, od poledne přilétají.

Mezi davy venkovanů snad ani jediný již starověrec.

Láska, již věstcem byl otec Dobrohost, všechno přemohla, všude si přístupu získala, i srdce, jehož tvrdost čedič převyšovala, dovedla obměkčit...

Otec Dobrohost znám po vši bodrcské vlasti... Stal se lidu zdejšímu opravdovým Metodějem, kdy nepřítel ovšem není... Nejarputilejšími soky jeho němečtí sousedé, již ze samé lásky křesťanské i s vlčevci se spojují, vyhledávají je a štvou, jak umějí nejživěji... Až se žreci sami pekelných nástrah, k jakýmž radí jim proti Dobrohostu dosavadní nejzarzytější jejich nepřátelé, lekají...

V Ljubici už i rytířstva skvělého z daleka široka, až z Anglie a Francouz... Němců mezi hosty, že by je snadnice spočítal na prstech. Před příbytky cizích rytířů vyvěšeny štíty s jejich znaky a praporce s jejich barvami. S oken splyvají skorem až k dlažbě drahocenné koberce s báječnými okrasami, jsou v nich vyšity obrovské růže, na nichž každý list jiné barvy, na větvičkách ovoce barev duhových, ptáci nejpodivnější podoby... Ulicemi nemožno ani projít, natož projet koněm... Před městem mezi stany plno toulavých pěvců, jichž chraptivé hlasy zdaleka slyšet, nescházejí ani provazolezci s krkolomným svým uměním... Na rovinách z druhé strany města upraveno veliké prostranství k prvnímu sedání v těchhle končinách. Půda srovnána jako stůl, posypána pískem a vše kolem dokola obehnané dřevěnou ohradou...

A když se za večera přiblížil k městu průvod královský, zaduněly rohy, zavřeštěly trubky, zarachotily bubny, rozhlaholily se zvony a v tyhle zvuky mísil se jasot dobrého statisíce lidu... I těžko povědět, zda-li se podvečerní obloha leskla červánky zapadajícího slunce, neb zda-li tak zářila zlatem a stříbrem, démanty, perlami a jinými kameny drahými na skvostných rouchách svatebníků... Současník, jenž by se byl na vše díval vlastníma očima, aby potom popsal zevrubně přístím věkům, jak vypadala svatba dánského krále Valdemara s Dagmarou čili Drahomírou, dcerou českého vojvody Přemysla, - nevěděl by kde dříve začít a kde dříve ukončit, protože by mu leskem z veškeré té nádhery přecházely oči a směsíci nejrozmanitějších zvuků nechtěly sloužit uši, natož pisatel o půl sedma sta let později...

Královská nevěsta hledá pátravým okem již z daleka tvář, jež se jí do paměti vděčně vryla nezahladitelnými, ale nemožno tolikem davů prohlédnout. Přetěžko udržet volný průchod... Dánští rytíři musejí svému králi klestit cestu dosti namáhavě. Ale lid, byť i chtěl, nemůže couvnout zpět...

Slunce již zapadlo, než se dostali k bráně...

Před branou rozestaven vážných starců široký půlkruh, dlouhé staroslovanské řízy splyvají všem až k zemi, jsou všichni beze zbraně... Cizincům svatebníkům se zdá, jako by to byli synové dávno zapadlých věků... Lid pojednou tichne, umlkají zvony, ustávají bubny s rohy a trubkami...

Před starci po obou stranách panen s obrovským věncem, podobným tomu, jež ondyno plavci ovinuli kolem lodí, na níž dlela mladistvá královna, ve věnci navázáno květin sebraných na luzích i rolích, po stráních i hájích v celé bodrcké zemi, mezi kvítky listí lipové, všechno tak svěží, jako by ruka teprve včera byla je trhala...

Bodrcké panny ovinují nesmírným věncem první oddíl družiny svatební, v níž král s královnou... A stříbrnými hlasy pějí píseň starodávnou...

Uvadněte květy naše - uvadněte...

Rozvíjte se jiné... nevadněte nikdy!

Libou vůni ovivejte

jarem, letem, jeseň i zimou

blavy milé, čela bílá,

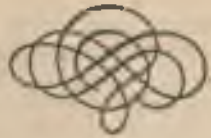
nevadněte nikdy... nikdy... nikdy...

A ještě čarovné zvuky dívek nedohlaholily, a již před Valdemarem a nevěstou jeho stařec, jehož letům ke stu mnoho chybět nebude... Kolem hrdla jeho na drahocenné říze, sobolinou podšíváné, hermelínem lemované těžký, zlatý řetěz... Šedivé vlasy jeho kratičce přistříženy, jen nad hořením rtem dlouhé, popelavé kníry, ale oko dosud bystřejší než sokolí, mladý muž po straně jeho v plném lesknoucím se hávu rytířském se vedle této vznešené postavy kmetí takřka ztrácí...

Pokračování v úterý

REAGAN ZAMÝŠLÍ NAVŠTÍVIT SSSR

Moskva (AP) - Dřívější prezident Ronald Reagan přijal pozvání prezidenta Michaila Gorbačova k návštěvě Sovětského svazu, podle zprávy mluvčího ministra zahraničí. Gorbačov pozval Reagana a jeho ženu Nancy při červnové schůzce s nimi v San Francisku. Podle zprávy agentury Tass řekl mluvčí Jurij Gremicki, že se pracuje na technických otázkách spojených s návštěvou Reaganových.

Rozumíte tomu? Každoročně se lovci srocuji k zabíjení množící se vysoké - příčina to snižujícího se počtu vlků, zapříčiněného lovci ve snaze chránit vysokou. Rád bych věděl, jak to zařídila příroda, aby udržela rovnováhu po všechny ony miliony let před příchodem člověka.

Paní Thorstonová z Chicaga píše, že na Casalově výstavě v chicagském muzeu umění v roce padesát devět si návštěvníci stěžovali, že originály obrazů nebyly tak jasné jako jejich reprodukce. Je možné, ptá se, že by prvotním účelem původního díla bylo být matricí k zhotovování kopií?

Je někdy nesnadné oddělit ony, jež se zdají být velkými proto, že jsou slavní, od oněch, jež jsou slavní, protože jsou velcí. Nedáme-li při tom dobrý pozor, degradujeme tím veškerou slávu na úroveň všeobecné známosti.

Bill McVean, Toronto Sn. -rh-

Poprvé oficiálně...

Václav Havel - nabuduce mali pojmy Východ a Západ iba geografický význam.

HN: Mohou vaše rozhovory zejména v Pentagonu nějakým významnějším způsobem ovlivnit proces formulování vlastní vojenské doktriny ČSSR?

A. Slimák: My máme túto doktrínu z hľadiska vojensko-politického do značnej miery rozpracovanú a mala by byť schvalovaná na jesennom zasadnutí Rady obrany štátu. Z hľadiska vojensko-technického treba dokončiť celý rad konkrétnych dokumentov, čo sa v súčasnej dobe v ministerstve obrany a v generálnom štábe zabezpečuje. Domnievam sa, že v tomto štádiu netreba túto doktrínu prepracovávať ani dopracovávať. Naopak, poznatky z cesty do Spojených štátov a Kanady nás utvrdili v tom, že sme postupovali správne, pretože táto doktrína, tak ako je dnes pripravená, zodpovedá potrebám zabezpečenia suverenity a nezávislosti slobodného Československa.

Josef Veselý

VÍDEŇSKÉ SVOBODNÉ LISTY

P.b.b. Erscheinungsort
und Verlagspostamt 1050 Wien

ČTRNÁCTIDENÍK MENŠINOVÉ RADY ČESKÉ A SLOVENSKÉ VĚTVY V RAKOUSKU

SOKOLSKÉ SETKÁNÍ V PRAZE 1990

Po úspěšném zakončení VII. sletu Ústředí čs. sokolstva v zahraničí pořádaném v Paříži, k jehož zdaru přispěla nemalou měrou velmi početná výprava sester a bratří jednot Československé obce sokolské, kteří svým vystoupením na pařížském sletu prokázali jednotu sokolského hnutí ve vlasti i v zahraničí, rozjelo se mnoho účastníků – aktivních i diváků – k posletovému setkání sokolstva do Prahy.

komentován pány Josefem Zimou a Josefem Bekem, nahrávaný čs. televizí a večer stejného dne vysílán. Při hudbě sokolských pochodů působilo poněkud nezvykle vystoupení skupiny děvčat, uniformovaných po vzoru amerických show, které se sokolskou tematikou nemělo nic společného. Po stránce propagační – pokud šlo o tisk a televizi – mohlo být snad více vykonáno. Zaslouhou bratří Jindřicha Brázdila a Jiřího Jelínka

Foto: Petr Poupě

V Lánech u hrobu prezidenta Osvoboditele TGM.

Zde, ve městě v jehož zdech stála kolébka Sokolstva, se uskutečnilo po dlouhé době 42 let setkání Sokolů domácích a ze zahraničí. Nebyl to sokolský slet, který by se mohl přirovnávat slavným a mohutným sokolským sletům v minulosti. Byl to však začátek na cestě ke znovu vzkříšení sokolské organizace a ideálů, které bývaly morální, národní silou československého lidu a státu. Nelze opomenout, že po dvě generace komunistická diktatura se snažila vymýtit ideály Sokolstva, že v této době, kdy ČOS byla režimem rozpuštěna, nebylo ani členské základny ani sboru činovníků, kteří by vychovali mladé lidi v sokolském duchu. Z tohoto hlediska nutno vážít a hodnotit význam sokolského setkání v Praze 1990.

z Austrálie bylo v poslední chvíli během programu využito možnosti, aby byl komentátory přítomnému obecenstvu dán na vědomí termín nedělního hlavního sokolského vystoupení. Na několika místech v Praze byly sice vyvěšeny malé plakátky o sokolském setkání, avšak v denním tisku a televizi nebylo nic komentováno. Bylo by zajisté zajímavé, zda se tak stalo vlivem nedostatku sokolské organizace pořadatelů, či zřejmým nezajmem veřejných medií o sokolskou věc.

V sobotu 14. 7. odjelo z Prahy do Lán několik autobusů a řada soukromých vozidel převážně se sokolskými sestrami a bratry ze zahraničí. Od lánské sokolovny se ubíral průvod Sokolů v čele se sokolskými prapory na hřbitov k hrobu

skupiny s prapory a pěvecký soubor byly velmi pěkným rámcem pietní vzpomínky Sokolstva na zakladatele novodobého československého státu. Slavnostní akt byl zakončen zpěvem čs. státní hymny.

Ze hřbitova se odebral průvod Sokolů a hosti na lánský zámek, kde zástupci Sokolstva měli být přijati prezidentem republiky Václavem Havlem. Krásné letní počasí dodalo všemu radostnou náladu. V parku před zámeckým portálem se shromáždilo velké množství lidí. Poradkyně pana prezidenta sestra Věra Čáslavská uvedla 16 zástupců Sokolstva v čele se starostou ČOS bratrem doc. dr. Bořivojem Petrákem do přijímací síně v prvním zámeckém poschodí. Zde starosta ČOS bratr Petrák představil panu prez-

nem prezidentem na stávající problematiku pokud jde o sokolské materiální záležitosti a existenci organizace tělesné výchovy bývalého režimu v nových poměrech ve vlasti. Pan prezident sledoval se zájmem vývodu starosty ČOS a v té souvislosti připomenul problémy, které se vyskytují dnes ve státě. Před ukončením audience předal starosta ČOS panu prezidentovi malé pozornosti, mimo jiné tričko s nápisem VII. sokolský slet v Paříži a sokolskou legitimaci s číslem 1, které je rezervováno pro hlavu státu, jehož demokratičtí představitelé – Masaryk a Beneš – byli členy Sokola. Na konec starosta bratr Petrák požádal pana prezidenta, zda by mohl z balkónu promluvit ke shromážděným sestram a bratřím

Foto: Obrazové zpravodajství ČTK

Před Lánským zámkem.

Program rozdělený na čtyři dny – od 13. do 16. 7. – byl velmi bohatý. V pátek 13. 7. odpoledne bylo možno shlédnout výstavu historických krojů a nářadí, a navštívit muzeum tělesné výchovy v Tyršově domě. Téhož dne v 18 hodin byl ve Sportovní hale v Parku kultury uspořádán koncert sokolských pochodů a národních písní na téma «Kapelo hraj», při němž vystoupily dechové kapely z Čech, Moravy a Slovenska v čele s Kmochovou kapelou z Kolína. Celý program byl

prezidenta Osvoboditele Tomáše Garrigue Masaryka. Nepřehlédně množství sester a bratří obsadilo doslova malý lánský hřbitov. Před hrobem nastoupili krojovaní s prapory, a skupina amerických Sokolů položila na hrob věnec AOS. Po té zástupce AOS a starosta střední čs. Sokolstva v zahraničí bratr ing. arch. Rudolf Fiala vyzvuedli ve svých proslovech věrnost zahraničních Sokolů ideálům TGM a nezávislé, demokratické Československé republiky. Krojované

Foto: Obrazové zpravodajství ČTK

Prezident Václav Havel a poradkyně sestrou Věrou Čáslavskou, starostou ČOS bratrem doc. dr. Bořivojem Petrákem a starostou Ústředí čs. sokolstva v zahraničí bratrem Ing. arch. Rudolfem Fialou.

dentovi přítomné sestry a bratry. Potom následoval v salónu pohovor s panem prezidentem. Starosta bratr Petrák úvodem poděkoval za přijetí zástupců Sokola domácího i zahraničního. Obzvláště se poděkoval, že u této příležitosti se jako starosta ČOS poprvé mohl setkat osobně s hlavou státu, jehož nosným pilířem v minulosti Sokolstvo vždy bývalo. Bratr Petrák poukázal v další rozpravě s pa-

řed zámkem a při té příležitosti oblékl shora uvedené tričko. Pan prezident mi-lerád žádosti starosty ČOS vyhověl, oblékl tričko, vyšel na balkón a pozdravil čekající, kteří jej s nadšením zdravili. Audience u pana prezidenta skončila zapěním čs. státní hymny.

Sobotní odpoledne využili účastníci ze zahraničí k prohlídce budovy Národního divadla a k okružní jízdě Prahou. Večer

MENŠINOVÁ RADA A KULTURNÍ KLUB

vydaly toto společné prohlášení:

V úterý 26. června 1990 se sešli v místnostech Českého srdce zástupci Menšinové rady a Kulturního klubu na poradě o budoucí vzájemné spolupráci. Tato se bude v prvé řadě týkat oblasti kulturní činnosti a její koordinace. Hledání dalších možností bude předmětem společných jednání.

Obě strany se vyslovily pro spolupráci v zájmu české krajanské pospolitosti v Rakousku.

MENŠINOVÁ RADA

KULTURNÍ KLUB

cylo mohlo navštívit představení divadla »Laterna magica« v Paláci kultury nebo koncert vybraných pěveckých souborů ve Smetanově síni Obecního domu »Europa cantat« 90. Oba programy byly vysoké umělecké úrovně a naše sestry a bratři si zajisté odnášeli nezapomenutelné dojmy.

Cvičební program sokolského setkání se uskutečnil v neděli 15. 7. ve Sportovní hale v Parku kultury v Praze. V dopoledních hodinách byly na pořadu společné zkoušky. Hlavní program sestával z vystoupení cvičenů ZRTV, skladba mužů a skladba žen s kužely, dále z vystoupení Sokolstva ze sokolských jednot ČOS a Sokolů ze zahraničí. Bylo to cvičení žen s obručemi, dále skladba dvou osmic mužů, cvičení členstva AOS a společné cvičení prostných mužů a žen, které bylo předvedeno na předstevovém cvičení ve Vídni a na VII. sletu v Paříži. Čtyři další výstupy byly věnovány výkonostnímu zaměření, moderní gymnastice sólové a skupinové, cvičení na trampolínách a sportovní gymnastice mládeže. Vystoupení cvičenců fakulty tělovýchovy a skladba pro starší žákyně uzavíraly tělocvičný program setkání.

Foto: Jan Mihalíček
Bratr Karel Bartůněk při nástupu praporů ve Sportovní hale v Parku kultury v Praze.

Foto: Jan Mihalíček
Nástup sokolských praporů při zahájení vystoupení ve Sportovní hale v Parku kultury v Praze.

Přesně ve 14,30 zazněla znělka Sukova slavnostního sokolského pochodu »V nový život«. A již nastupují před plně obsazenými tribunami haly – v čestných lóžích poradkyně pana prezidenta Václava Havla sestra Věra Čáslavská, starostové ČOS, AOS a Ústředí čs. Sokolstva v zahraničí – krojovani, vlajkonosi a praporečníci sokolských jednot a žup k čestné přehlídce. Po uvítání zástupce pana prezidenta a nejstaršího dosud žijícího bývalého přeborníka olympijského družstva ČOS bratra Tintéry se rozvíjí další pořad. Každé vystoupení je komentováno moderátorem čs. televize. Na velké obrazovce umístěné na čelné stěně haly jsou promítány úseky z historických sletů. Obecenstvo – z převážné většiny bývalé sokolské sestry a bratři starších ročníků – nadšeně zdraví nastupující sokolské šiky sester a bratrů jednot ČOS, Ústředí čs. sokolstva v zahraničí a Sokoli Americké obce sokolské. Výkony sokolských cvičenců jsou odměňovány dlouhotrvající, nadšenou aklamací obecenstva, které po 42ti letech se setkává s opravdovým Sokolstvem, vybudovaným v zahraničí velkými muži novodobé čs. historie Tomáše Garrigue Masaryka, Edvarda Beneše a Milana Rastislava Štefánika. Přehlídkou praporů jednot a žup a čs. státní hymnou bylo sokolské vystoupení ve Sportovní hale v Parku kultury zakončeno.

Večer se konala na Žofíně sokolská veselice. K tanci a poslechu vyhrávaly kapely Václava Hybše, Kmochova z Kolína a Malá česká muzika.

Velký a malý sál, ale také zahrada byly plně obsazeny a družná zábava trvala do pozdních nočních hodin. Tím skončilo Sokolské setkání 1990 v Praze v naději na příští, již skutečný všesokolský slet.

V diskuzích se sokolskými činovníky, bratry a sestrami, v Praze nám bylo vysvětlováno, že celá řada sokolských sester a bratrů, obzvláště cvičitelů a vedoucích činovníků ve vlasti po zrušení ČOS komunistickým režimem vstupovala v padesátých letech do nových režimem organizovaných tělovýchovných útvarů, aby prý byla alespoň zachována základní sokolská tělovýchovná struktura. V těchto nových útvarech se títo bývalí bratři a sestry věnovali – jak již shora řečeno pro zachování určité substance bývalé sokolské tělovýchovy – práci s mládeží.

Zda tyto snahy, pohnutky a práce byly korunovány úspěchem ve smyslu skutečně sokolského, nebo zda vlivem marasmu v jakém československé společnosti po dvě generace bylo žití se proměnily v niče, se ještě ukáže. Bylo by skutečně pozdraveníhodné, kdyby dnes, kdy zase existuje ČOS a možno svobodně pracovat ve skutečně sokolském duchu títo bratři a sestry i s těmi, které – jak si předsevzali vychovat v zásadách sokolských – hromadně se zase vrátili do Sokola, do hnutí ze kterého vzešli. Sokolským matkám a babičkám ve vlasti bychom si dovolili doporučit, aby své děti a vnuky vedly do Sokola, a pomohly tak vychovat novou, minulostí nezátíženou sokolskou generaci.

Vzhledem k celkové situaci v dnešním Československu leží před Československou obcí Sokolskou a jejími obětavými a nadšenými vedoucími činovníky svízelná cesta do budoucna. Bude hodně záležet na nadšení pro věc, na víře a přesvědčení v sokolské myšlenky a ideály každého jednotlivce. XII slet všesokolský v Praze roku 1994 by měl již pokračovat v tradicích minulých, nezapomenutelných všesokolských sletů.

D.I. Ota Češka
vzdělavatel sokolské župy
Videňské

Foto: DDr. Alexander Lapin
Muži Sokola XVI. na Sletě v Paříži – nářadové závody.

HLAS SOKOLA

BUDOUCNOST SOKOLSKÉHO ŽIVOTA VE VÍDNI

U příležitosti návštěvy starosty ČOS doc. dr. Bořivoje PETRÁKA dne 3. srpna 1990 ve Vídni došlo k dialogu se zástupci tělocvičné jednoty Sokol Vídeň X., která se připravuje k oslavám svého 100-letého trvání. O jeho výsledku byl zpraven starosta Sokolské župy Videňské Dipl. Ing. Jiří NOVÁČEK. Bylo zjištěno, že po zrušení zákona, kterým bylo svého času stanoveno monopolní postavení ČSTV v československém tělovýchovném hnutí, nastává nová situace v Sokolském životě ve Vídni. Jest tudíž nutné, aby byly co nejdříve projednány dosud nevyjasněné otázky a vztahy vyplývající z nových poměrů v Československu. V zájmu využití Sokolovny v X. okrese, která přechází zpět do majetku

A zde začíná nečistá hra podle komunistického scénáře. ČSTV zanikla – ale jim to nevadí. Citát z jejich náborového letáku: »Pro lepší spolupráci s našimi krajany v zahraničí, s tělovýchovnými, sportovními a turistickými organizacemi, ale i jednotlivci, jsme po rozhodnutí mimořádného sjezdu o ukončení činnosti ČSTV a jeho Výboru pro tělovýchovně, sportovní a turistické organizace ustanovili nové »Krajanské tělovýchovné sdružení – KTS«. Zřejmě soukromné podnikání dr. Krumera a ing. Havla. Kancelář má toto sdružení na Strahově v bývalých prostorách ČSTV a hned žádá, po starém zvyku, o státní příspěvek na činnost. A zřejmě jim nevadí, že se v zahraničí dívají na jejich plány tak: »Snad si, vážení pánové nemyslíte, že my zde v cizině budeme podporovat takové sdružení, které je pozůstatkem neblahé-

Foto: Obrazové zpravodajství ČTK
Cvičení prostných mužů a žen z jednoty ČOS Ústředí čs. sokolstva v zahraničí a sester a bratrů z AOS.

ČOS, jest nutná dohoda o budoucí spolupráci. Tato se uskuteční v zájmu všech vídeňských jednot pomocí nově navrhované moderní tělocvičné a sportovní náplně všech sokolských složek. Uvažuje se též o rozšíření sokolského kulturního a společenského života ve Vídni. Toto vše se uskuteční tak, aby to vyhovovalo všem zúčastněným jednotám pod vedením Sokolské župy Videňské. Souvisí s tím také navazování bližší spolupráce s vybranými sokolskými jednotami na Slovensku a na Moravě. Tato dohoda má být navíc výzvou pro další společné kroky ve prospěch celé české a slovenské menšiny ve Vídni.

P+N

STÁLE STEJNĚ TRIKY

Je únavné upozorňovat na stále se opakující situaci: tí, kteří byli pro svou minulost smetení listopadovou revolucí a ztratili svůj monopolní vliv a výnosná místa, zakládají instituce pod novými jmény, které by jim tyto ztráty nahradily. Počítají při tom zřejmě – a často s úspěchem – s krátkou pamětí lidí. Nejnovějším příkladem na poli tělovýchovy je tak zvané »Krajanské tělovýchovné sdružení, které ustavili bývalý čelný představitel ČSTV dr. V. Krumer a stejně kompromitovaný ing. J. Havel. O co konkrétně jde?

Hned po Únoru 1948 se postavily krajanské, sokolské a jiné tělovýchovné organizace v zahraničí proti komunistickému znásilnění vlasti a přirozeně i proti jedné z jeho prodloužených pák, ČSTV. V tom byly všechny organizace zajedno – s jedinou výjimkou jednot: Sokol Vídeň I.-V. a Sokol Vídeň X. Tím se jim za to, že třítili jednotu našeho krajanského hnutí i emigrace, nechtěli mít nic společného s ostatními jednotami, za spolupráci s Československým vyslanectvím ve Vídni a s ČSTV, dostávalo z Prahy nemála výhod. Umožňovaly tak ČSTV klamat svět tvrzením, jaké má styky se zahraničními Sokoly a co všechno pro ně dělá. Po ustavení Československé obce sokolské v Praze v lednu 1990 bylo vyvinuto nemálo úsilí, aby se obě jmenované jednoty rozešly se svou neslavnou minulostí, očistily se od kolaborantů a znovu se spojily s jednotami, které se hodlají věnovat do ČOS tak, jak tomu bývalo v minulosti. Zatím bez výsledku.

ho období glajchšaltované tělovýchovy a zodpovědně za morální devastaci našich občanů.« (Z dopisu J. Hájk, starosty sokolské župy švýcarské.)

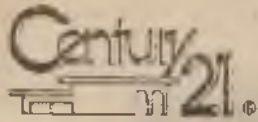
Takové jednoznačné odmítnutí novému sdružení nestačí, neboť jemu jde o valutové výdělky. A tak obratem ruky vytvářejí akciovou společnost, do níž chtějí zapojit některé naše tělovýchovné organizace, čs. ústav zahraniční (ČUZ), čs. velvyslanectví ve Vídni – a samozřejmě i obě separatistické jednoty ve Vídni. Sokol Vídeň X. má zchátralou sokolovnu v Ettenreichgasse a kdysi jí slíbil ČSTV investice 60 milionů korun, neboť kalkuloval s její přestavbou na krajanský dům a hotel. Smyslem akce »Krajanského sdružení« je tento plán realizovat a vydělat na provozování hotelu.

Celá tato konstrukce má jedinou, ale podstatnou vadu na kráse. Podle zákona z 9. května 1990 se vrací původní sokolský majetek opět do rukou ČOS. Je samozřejmé, že ČOS uplatní svůj nárok i na vídeňskou sokolovnu a podle znění zákona ji nemůže nedostat zpět. Je ovšem přirozené, že sokolovnu svěří do rukou Sokolů, kteří desetiletí stáli za demokratickými ideály na nezkompromitovaní se styky a dary z rukou ČSTV. A společně s nimi pak bude rozhodnuto o osudu sokolovny.

Pánové dr. Krumer a ing. Havel nepočítají zřejmě s tím, že žádný ze Sokolů, kromě zmíněných jednot, s nimi jako s kompromitovanými osobami nechce mít nic společného, a že Sokol k využití svého majetku nepotřebuje jejich ani jiné sdružení. Sokol Vídeň X. by prokázal politickou krátkozrakost, když by se spojil nadále se svými bývalými patrony, kteří už navzdory křečovitým snahám pomalu odcházejí ze scény. Díky těmto nevhodným partnerům prohraje Sokol Vídeň X. další kolo. Stále protahovanou kolaboraci přichází s jistotou o svou sokolovnu, před čímž jsem její vedení varoval už v lednu 1990.

A pokud jde o Krajanské sdružení: je to až k pláči, jak naivní a stále stejné jsou triky bývalých veličin. Nepochybujeme však o tom, že prohlédne-li společnost jeden trik, vytáhne z rukávu hned jiný v naději, že aspoň ten se ujme a zachrání jejich mocenské ambice. Jak dlouho ještě bude tato ekvilibristika pokračovat?

Dr. Bořivoje

RBI, INC.
9025 West Cermak Road
North Riverside, Illinois 60546

MILLIE
KOLESKE

(708) 442-0444

(708) 579-0545

mluvíme česky

Jestli chcete prodávat nebo kupovat zavolejte, prosím.

Na PRODEJ překrásný, 4 roky starý zděný dům v nové části Westchesteru - 3 ložnice, 3 koupelny, plný sklep, letní kuchyne. Pro velkou rodinu a nebo pro matku a otce.

Zavolejte o další informace!

Seznámení

Mladý muž 32 188, SŠ-elektro, moravského původu, žijící v Kanadě by se rád seznámil za účelem sňatku se ženou do 35 let. Adresa:

Václav Kret
5553 Basile Patenaude
apt. č. 404
MONTREAL - QUEBEC
H 1 Y 3 E 3 CANADA

Mladý muž 31 178, elektrikář, Moravák, žijící v Kanadě, by se rád seznámil za účelem sňatku se ženou do 35 let. Adresa:

Václav Loukota
5553 Basile Patenaude
apt. č. 404
MONTREAL - QUEBEC
H 1 Y 3 E 3 CANADA

Kde možno koupit HLASATEL:

- Austin a Čermák Rd.
Cicero — stánek
- Miloš Pancner
6038 W. Čermák Rd., Cicero
- Prague Sausage
6312 W. Čermák Rd., Berwyn
Pouze nedělní
- Redakce Hlasatele
6426 W. Čermák Rd., Berwyn
- Fred Pancner
6514 W. Čermák Rd., Berwyn
- Hon Oak Park & Cermak Rd.
Berwyn — stánek
- 26th & Ridgeland
Berwyn, stánek — nedělní
- Čermák Rd. & Ridgeland
Berwyn, stánek — nedělní
- Čermák Rd. & East Ave.
Berwyn — stánek
- V New Yorku: Candy Store
1437 - 1st Ave., New York, NY
- Optimo — 1508 East 2nd Ave.
New York City, NY
- Americké velvyslanectví:
v Praze

MIKI SPIGL

Cermak Road Realty
6226 záp. Čermák tř.
Berwyn, Ill.
č. tel.: 484-4800

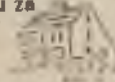
PRODÁ SE

RODINNÝ DOMEK VE WESTCHESTERU

Profesionálně stavěný, velký pozemek. Moderní kabinety v kuchyni, 2 velké ložnice, koupelna s keramickými dlaždicemi, jídelna, přírodní krb, hotový basement s barem, patlo - velmi čistý! Nízké daně.
\$ 149.900,-

JIŽNÍ BERWYN

Novější dům pro 2 rodlay - 3 BD + 1.
Příjem 1.050,- dolarů za
\$ 149.900,-

House for sale

Niles Ill. price \$214.900, 7430 W. Mulford, tel. (708) 967-6051 - Brick ranch, 7 rms, 3 bdrms, 2 baths family. 2 car att. garage.

Dopis redaktorovi.

Vážený pane:

Mužstvo a důstojníci lodi U. S. S. Wadderburn DD-684 plánují první sjezd (reunion) na palubě lodi U. S. S. Kidd DD-661 v Baton Rouge, Louisiana. Sejití bude v létě 1991; přesné datum nebylo zatím dohodnuto a bude oznámeno později.

Po celých Spojených státech se hledají muži a důstojníci, kteří sloužili mezi r. 1943 - 1969. Rádi bychom dostali zprávu ode všech těch, kteří sloužili na U. S. S. Wadderburn včetně těch, kteří se schůzky nebudou moci zúčastnit.

James E. Allison

8401 Timber Glen

San Antonio, Texas 78250

Tel. 512-681-0443

The United States Department of State is seeking Czech-language interpreters to work on a contract basis from time to time. Near native fluency in Czech and English is required.

For more information contact Erica or Stacey, collect at: (202) 647-3493.

Překládám do angličtiny legální doklady školní a osobní notářsky ověřené.

O. KOVAR

Pište na adresu:
P. O. Box 313
Riverside, IL 60546
nebo volejte:
(708) 442-7115

Hledám práci

Remodelování, kabinety, truhlářství, natírání, papírování, malování venku i uvnitř, nábytek na zakázku. Mám vlastní dílnu.
Volejte: 484-8228

Výprodej stromků.

Výprodej smrčků a boroviček 5 až 7 feetů - \$10,- \$15,-. Telefon: 1-616-469-2195
New Buffalo Mich.

Přijme se:

T. V. opravář, na část či plný čas. Může pracovat v obchodě a přinést T. V. domů. Volejte večer 708-788-9022 nebo pište Bill Kalčík 3714 S. Lombard Berwyn, Ill. 60402.

Z Vídně do Československa kdekoliv

Volejte: 708-484-1975

RICHARD HANZLIK
MIROSLAV HANÁK

LAFAYETTE

Historický román Richarda Hanzlíka a Miroslava Hanáka "Lafayette" si můžete objednat na adrese:

Richard Hanzlík
132 Glendale Ave.,
Toronto, Ont.,
M6R 2T2
Tel.: 537-1686
Cena: \$ 15.00 plus poštovné.

POTŘEBUJETE

koupit, prodat, pronajmout,
hledáte či nabízíte zaměstnání?
Hledáte seznámení?
Volejte přímo naše odd.
MALY OZNAMOVATEL
Classified
749-1891 nebo 749-1898

Bohoslužby v kostele Sv. Markéty

Milan Schulz - rfe

11. července večer se sešel plný kostel sv. Markéty v Břevnově. Sešel se ke slavnostní bohoslužbě, kterou sloužil opět po mnoha letech opat břevnovského - benediktinského kláštera Anastáz Opasek. Přítomni byli benediktinští opati z bavorského Rohru, kde opat Opasek od roku šedesát osm žil a vlastně dodnes žije a z Rakouska, pražský světící biskup, představitelé premonstrátského řádu (se dvěma z nich sdílel opat Opasek celou v komunistickém vězení), český ministr vnitra Tomáš Hradílek (ještě loni mluvčí Charty sedmdesát sedm), pražský primátor Jaroslav Kořán se dvěma náměstkyně a hlavně spousta lidí, těšících se z celé této události. Během mše složil řeholní slib první zase po dlouhé době zde přijímán mladý benediktin, novic, který začíná teď už neomezenou řadu nových řádových bratří. Ta mše nabyla na neobvyklosti i neokázalým vystupováním opata Opaska, který také pozval, jako svého - jak řekl - přítele, k oltáři Karla Kryla. Při přijímání zazněly Krylovy písně jako přesvědčivý doprovod pro všechny upřímně věřící lidi. Opat Opasek ve svém kázání promluvil na téma 'Návrat do Evropy'. Vidí ho především v návratu ke křesťanským hodnotám a k letité kultuře, pěstované především ve střední Evropě právě na křesťanských základech. A doufá, že se podaří co nejdříve skutečně v plném rozsahu obnovit činnost řádů, což v břevnovském klášteře bude namáhavá práce. Klášterní budovy sloužily jako skladové místnosti státního archivu a ministerstvo vnitra tu zřejmě neuchovávalo listiny nijak zvlášť důležité. Udržba budov byla minimální. Otec opat při mši požádal přítomné, aby dobrovolnou práci pomohli "uklidit ten chlv". Jak bylo možno zaslechnout, nebude o ochotné ruce nouze.

Podporujte Hlasatel

Máte zapláceno předplatné?

WANTED TO BUY

Old Toys, Cars, Trucks, Football and Baseball Cards, Old Tins, Coffe, Tea, Tobacco, Japps Potatoe Chip Cans, Old Magazines, Cracker Jack Items, Iron Mechanical and Still Banks, Marbles, Old Walt Disney Items, Lone Ranger, Batman, Gene Autry, Old Comic Books, Beer Steins and Glasses, Old Postcards.
Call NORM at 863-8979
or 447-7955

Stanislav Reinš

Syndrom Měsíce nad řekou

Dlouhá léta jsem v tomto časopise prohlášoval, že do Československa pojedou a svým dětem je ukáží, až se opět stane nejen zemí milovanou, ale i zemí krásnou. To se stalo letos. Když jsme se, se synem Standou, ženou Miladou a dědečkem dívali shora z lesní siinice na Křivoklát, lesy v zeleni, louky rozkvetlé a uprostřed nich červené střechy hradu, který jsem já sám pro sebe vždy považoval za symbol rodné země, odvčké a neopakovatelné, byl to pro mne den zlomu. Přestal jsem se o Československo bát.

Dokud tato krajina je a stromy mají listy, dokud se nezmění v písečnou poušť, vše se dá napravit. Jednoho dne bude možné dýchat všude čistý vzduch, jíst šlehačkovou rakvičku bez kadmia i mluvit s lidmi bez nervozity.

Vstoupit do Československa dnes znamená vstoupit do časové smyčky. Jakoby se brzy po únoru zastavil čas. Skoro nic se nepohnulo od té doby, kdy u nás ve městě znárodnili obě lékárny na náměstí. Obě dosud fungují, mají stejnou vyšlapanou podlahu, paní magistra se té před čtyřiceti lety docela podobá, prodal mi ipecarin na kašel, ač se už nikde ve světě nepoužívá, od doby února 1948 byl stejně asi už prošlý. Tak je to se vším. Znárodnění nebylo, jak se socialisté snažili nabulíkovat lidstvu, začátkem nebyvalého rozkvětu proletářské ekonomie. Bylo začátkem hniloby a konce.

A tak chodí člověk po Praze, kromě komunistického ráje sidliší a reprezentativních protiatomových krytů podzemní dráhy je vše při starém, hospody jsou tam, kde byly, odevšad se sype prach zkázy a omítka se drží na zdech jen silou tlaku výfukových plynů. Po týdnu už jsem jen sipal, a se mnou všichni Kanadáni, s kterými jsem přijel. Praktickým návštěvníkům doporučuji, aby si s sebou vzali pastilky proti kašli a antihistaminika. To, čemu se tady říká pollution, je v mnoha částech Československa dohnáno k absurditě.

Ve svém rodném městě jsem myslel neustále na Měsíc nad řekou a na Návštěvu staré dámy, ale bohužel, nenašel jsem tam ty správné osoby v tom správném obsazení. Syndrom Měsíce nad řekou se nekonal, drama se nemohla odehrát, protože aktéři se rozprchli a nečekali na moji sentimentalitu. Na jevišti se nedostavil nikdo, kromě nejstarší prostitutky města, která za války, za úhradu v tehdejších devizách, obveselovala německé vojáky a nyní ve stáří vypijela zbytky piva po hostech v restauraci Slávie. Jediná pamětnice starých dob. Tohle říkám kvůli těm, kteří by si chtěli znovu pohrát s kamarády v hájku u silnice.

Potkal jsem však děti našich dětí, jak poslední den školy před maturitou obcházejí v průvodu náměstí a halasly. Nás za tento buržoazní zvyk tehdy tvrdě kritizoval okresní výbor strany.

Buržoazní zvyk zůstal, okresní výbor ne.

Také jsem se přestal o Československo bát, když jsem začal pozorovat volební boje. Byly neobyčejně slušné. Kromě toho bylo jasné, že kromě Občanského fóra nikdo nemá velkou šanci. Občanské fórum jediné mělo originální a účelný politický program, ti ostatní po nich jen papouškovali.

OF bylo všude, vedlo nejinteligentnější volební kampaň, mělo na svém kontě revoluci a celkem úspěšných pět měsíců vlády. Na jejich straně stál Václav Havel, což nebyla hanba. V mnoha demokraciích se dnes zúčastní volební kampaně prezident a podporuje svoji stranu. Havel je kromě toho stále ještě nejpoužívanější osobou státu, jak ukazovaly výzkumy veřejného mínění. Jeden z nich provedl v dubnu 1990 časopis Reflex. Na druhém místě za Havlem stál v popularitě Tomáš Sokol, pražský prokurátor, který se nebál prohlásit, že komunistická strana má fašistické tendence (Mohorita protestoval, ale prokurátor trval na svém). Daleko za Havlem a Sokolem stál Klaus, Jan Pavel II., Richard Sacher (3 procenta hlasů), a Jiří Dienstbier (2 procenta hlasů).

I sociální demokrat Battěk kandidoval za Občanské fórum a ne za svoji stranu a nebyl sám. Vítězství OF ve

volbách je tedy zasloužené a vyjadřuje, co lidé opravdu chtějí a komu věří.

Pozoroval jsem televizní diskusi dvaceti tří představitelů politických stran a kromě zástupce OF, Vladimíra Dlouhého, který bezpečně věděl, o čem mluví, všichni ostatní působili dojmem pomalu splaskávajících balónků, plněných teplým vzduchem. Všeobecné fráze a neznalost faktů. Jediný osvěžující reprezentant byl člen Strany přátel piva, který na otázku, zda si přeje zahraniční investice prohlásil, že jeho strana chce, aby v naší zemi soutěžila všechna piva světa o přízeň obecnosti. Tato strana ví, zač bojovat.

Prázdnotou nad jiné vynikal reprezentant Svobodného bloku Jiří Kotas. Nikdo z exilu nepovažoval zřejmě za nutné zveřejnit v Československu základní známá fakta o tomto člověku. Např. jak tvrdil, že SSSR bude anektovat Československo, jak se učinil předsedou neexistující Československé federální rady a teprve pak sháněl členy, jak pak členové odešli, ale Rada zůstala, nebo jak označoval Vladimíra Škutinu za spolupracovníka komunistického režimu.

Z ostatních stran stojí za zmínku republikánská strana a její představitel PhDr. M. Sládek. V podstatě se mu volební kampaň zcvrkla do dvou myšlenek: Kdo je bílý, je svatý muž. A, co Čech, to poctivý pracovník.

Zajímavá je i strana Zelených, ale v současné době je ekologická situace Československa tak tragická, že se prostředím zabývají i všechny ostatní strany se širšími programy. Tak snad příště.

Dosti anachronicky působily dvě socialistické strany, socialisté a sociální demokrati. Socialismus je slovo ohebné, ale žádné z těchto dvou stran se nepodařilo vysvětlit, co pod pojmem socialismus myslí jiného než ten právě nedávno odvržený reálný socialismus. Tyto dvě strany asi budou mít zase úspěch, až vymřou pamětníci předlistopadové éry. Plakát, říkající, že socialismus je omyl lidstva, přesně vyjadřoval pocity voličů. Role těchto dvou stran v exilu byla veliká, ale teď je čas přehodnotit filozofii a přizpůsobit se nové době.

Zajímavé bylo, že v Čechách, jak ukázaly diskuse, nebyl problém pomlčky mezi národy vůbec důležitý. Češi se na separatistické snahy dívali zcela chladně a skoro nezúčastněně. Ludvík Vaculík o tomto problému napsal, že holt jsme měli doma dítě na vychování, ale chlapeček dorostl, tak ať se teď stará. Nový pražský pozdrav zněl: "Čau Česku — Čau Slovensku". Na druhé straně však v Čechách nikdo opravdu aktivně pro oddělení od Slováků nehoroval.

Slovenský separatismus se projevil hlavně během cesty prezidenta Havla po Slovensku v posledním předvolebním týdnu. V každém městě byla náměstí plná, ale uprostřed vždycky stál hlouček lidí ze Strany slobody a rušil, mnohdy i dosti sprostě. Prezident mluvil, a oni řvali. Ve srovnání s počtem Slováků, kteří Havla oslavovali, byl počet rušitelů nepatrný. Dubček v těchto okamžicích vystupoval výborně a výtržníkům na místě vynadal, což televize hbitě přenášela.

Když představitel Strany slobody v oné televizní diskusi prohlásil, že oni chtějí podporovat investice slovenského kapitálu ze zahraničí na Slovensko, bylo spojení jasné. Chladně vzato si však nemyslím, že by se slovenské království pod vedením rodu Romanovců v dohledné době konalo.

Hlavní boj se separatisty se asi odehraje na Slovensku, ale tady v Kanadě, kde sedí Svetový kongres Slováků a v něm vymírající luďáci. Myslím si, že to je hlavní starost nás, kteří víme oč jde.

Ze slovenských stran si také uškodila křesťanská demokracie, když její vůdce Čarnogurský protestoval proti cestě V. Havla po Slovensku, že prý to je předvolební podpora Verejnosti proti násilí. V křesťansko-demokratickém hnutí také začaly převažovat separatistické a mravokárné tendence. To byly patrně hlavní důvody jeho neočekávaného volebního neúspěchu.

Dva národy si teď, doufám, najdou způsob spolupráce, který jim oběma bude vyhovovat, a vytvoří si nové a účel-

né ekonomické a politické vazby. Nikdo si snad nebude myslet, že má přimát na rozhodování o společném soužití. V česko-slovenských vztazích hraje a bude hrát důležitou roli osobnost prezidenta Havla, který je na Slovensku značně oblíben.

Televizní diskusi dvaceti tří stran trefně uzavřel zástupce komunistů, tedy čísla deset, třešniček, který řekl, že když jsme dvě hodiny diskutovali, tak musíme také přijmout nějaké usnesení, žeano, soudruzi. Tomu se ostatní jen zasmáli, a moderátor diskuse příškrčeným hlasem poznamenal, že tedy, ehm, snad v diskusi mezi stranami nešlo o formulování společného usnesení. Když komunisti ještě jednou protestovali, že usnesení má být vždycky, každý už rezignovaně mlčel.

Komunisté si předtím uspořádali oslavy 1. máje ve Vokovicích a vystupovali tam velmi sebevědomě. Důmovní důvěrnice vykřikovaly, jak se jim dříve dobře vedlo, a řečníci dokonce tvrdili, že OF nezíská většinu, že oni, komunisté budou jazýčkem na váze a budou rozhodovat, jaká bude ústava. To se nestalo. Počet hlasů pro komunisty byl odhadován poměrně přesně podle toho, že ve straně zůstalo asi milión členů a voličů je jednáct miliónů. Ti, kteří hlasovali pro stranu, byli hlavně pamětníci starých časů, strániční a estébáčti penzisté, kterým jde o státní peníze, z mladých málokdo. Relativní počet hlasů pro komunisty odráží také počet těch, kteří z komunismu žili a vedlo se jim.

Mnozí se hrozby komunistů stále ještě obávají, ale odhaduji, že v příštích volbách nebudou už komunisté hrát žádnou úlohu. Volby přišly v době, kdy toho nový režim již hodně udělal, ale hmatatelně se to ještě příliš neukázalo, a tak někteří dali hlasy staré jistotě.

Komunisté si uškodili svým programem, který se podobal nesplněnému programu komunistické strany z roku 1946. Tehdy komunisté slibovali "úplně a ničím neomezené soukromé vlastnictví české a slovenské půdy, aby německá, maďarská a zárcovská půda byla odevzdána do úplného a trvalého soukromého vlastnictví", a že "komunisté chtějí zdárný vývoj řemesla, živnosti a maloobchodu", jakož i "komunisté chtějí, aby řemeslo mělo zlaté dno a obchod kvetl, aby se malému a drobnému podnikateli za jeho práci, iniciativu a riziko dostalo spravedlivé odměny".

To vše bylo v minulém půlstoletí dostatečně demonstrováno.

V nouzi nejvyšší se rozpomněli na demokracii a vyžadovali "demokracii i pro komunisty".

Nevím, jak je to se vztahem nynějších komunistů k římské skupině Listy, jakož i k jiným, postupně odhozeným. Sledoval jsem v televizní diskusi Pavla Tigrida a Zdeňka Mlynáře, kde Tigrid Mlynáře elegantně roznesl. Také Šikovy teorie kondelíkovského socialismu jaksí nebyly na veřejnosti diskutovány, což je dobře. Spojení proletářů všech stran tedy asi neproběhlo.

Druhý den se konalo pokračování uvedené televizní diskuse, kde jako nejlepší byl opět označen zástupce OF Miloš Zeman, a bylo to hodnocení odborné, provedené BBC. Zeman dostal 14 bodů, na druhém místě byl zástupce Svobodného bloku se 4 body. Na této diskusi tedy opět vanul teplý vzduch místo vědomostí a názorů.

Loni v listopadu jsem si uvědomil, že české země jsou místem pravidelných zázraků, braných většinou jako samozřejmost. To s Janem Nepomuckým by se jinde nestalo, i když ve skutečnosti po něm, jak zjistili vědci, nezbyl jazyk, ale kus mozku. S hlediska symboliky je mozek lepší než jazyk, a zázrak je to stejně, i když spíše pro intelektuály.

A to se svatou Anežkou loni v listopadu se dá interpretovat všelijak, ale holý fakt koincidence jejího prohlášení za svatou a sametové revoluce se nedá přehlédnout. Noviny před volbami sice tvrdily, že sametovou revoluci vyvolalo KGB, protože se prý chtěli zbavit staré gardy ve prospěch mladých, ale to, že se jim nakonec vše vymklo z rukou, ukazuje na existenci dodatečných nemateriálních vlivů.

Za svého pobytu v Praze jsem se zázraky různých rozměrů pravidelně počítal. Mimo jiné při přechodu jízdní dráhy, při procházkách kolem skupin Romů i při jednáních na ministerstvech. Z malých zázraků mohu také jmenovat ten, že jsem již jedl chléb ze soukromé pekárny a auto mi na počkání spravil soukromník.

To, že Občanské fórum vyhrálo volby, byl zázrak spíše kalibrů většího. Na Občanském fóru teď závisí budoucnost, a já jsem optimista. Náš vstup mezi dvanáct hvězd evropského souhvězdí je jen otázkou času.

Zavítáte-li do Chicaga

neopomeňte navštívit obchod F.PANCNER, Inc a prohlédnout si bohatý sklad importovaného zboží, hlavně jedinečný výběr KŘIŠTÁLOVÉHO SKLA z Československa a jiných zemí, čl. KERAMIKU, pravé české GRANÁTY a Jablonecká BIŽUTERIE, PANENKY v krojích dámské ručně vyšívané BLŮZY, kuchyňské KORENI, MLÝNKY atd'.

JEDETE DO ČESKOSLOVENSKA?

Máme pro vás praktické příručky k cestování:

AUTO-MAPA ČESKOSLOVENSKA	\$3.25
MAPA ČESKOSLOVENSKA	\$1.95
AUTO ATLAS ČESKOSLOVENSKA	\$6.50
PRAHA - plán města	\$1.95

SLOVNÍKY A UČEBNICE

Hais: Anglicko-český a česko-anglický slovník	\$6.50
Caha-Kramsky: Anglicko-český slovník	\$8.95
Trnka: Anglicko-český a česko-anglický slovník	\$6.95
Česko-anglická konverzace	\$3.50
Say It In Czech	\$3.50
Čestná pro cizince (Czech for Engl. speaking)	\$8.95
Pišme správně česky	\$4.50
Česká mluvnice	\$8.95

Poštovné: Do \$5.00 - \$1.25,- Do \$25.00 - \$2.50,-

TUZEX potravinové balíčky nebo dárkové poukazy do Československa vyřizujeme spolehlivě a zaručeně.

F. PANCNER, Inc.

6514 W. Cermak Road, Berwyn, IL. 60402

Tel: (708) 464-3459

Letní obchodní hodiny od 1. června do 4. září 1990

Pondělí - pátek od 9.30 ráno do 5.00 večer.

Sobota od 9.00 ráno do 5.00 večer.

V neděli zavřeno

Král Michal o Rumunsku

K zásadním úkolům Společnosti pro morální obnovu (Moral Re-Armement — MRA) se sídlem ve švýcarském Caux patří vyhledávání a smířování zneprátelených skupin a národů. To tady se po válce sešel Adenauer se Schumannem; právě zde, v Caux, byl ufat hrot nenávisti mezi poválečnou Francií a Německem.

Uprostřed letošních prázdnin se v rámci konference „Budování nové Evropy“ sešly v tomto perfektně vedeném obřím letovisku i tři skupiny Rumunů: dvaadvacet studentů, osm oficiálních hodnostářů popřevratového Rumunska (studenti se odmítli s hodnostáři setkat) a manželský pár: on má v pase jméno Král Michal I. Rumunský, jeho žena se jmenuje Anna Parma Bourbon.

Král Michal byl v roce 1947 přinucen komunisty pod výhrůžkou smrti (za mohutné předchozí pomoci sovětských poradců, především neblaze proslulého stalinského prokurátora Vyšinského) zřici se trůnu, načež Rumunsko nastoupilo tzv. vítěznou cestu k socialismu.

Michal I. s rodinou žije už třicet let v Ženevě. Byl prvotřídním pilotem a proto ho jedna švýcarská firma zaměstnala jako zkušebního letce. Jeho manželka Anna začala navrhovat a šít klobouky, otevřela si salón „U krále Michala“. Manželé mají pět dcer. Rodina je blízce spřízněna s anglickou, dánskou a řeckou královskou rodinou.

Po léta exilu hovořil Michal každý Nový rok k Rumunům prostřednictvím rozhlasové stanice Svobodná Evropa.

Požádala jsem ho o rozhovor k němuž ochotně svolil.

Hovoříme spolu ve středisku MRA ve Švýcarsku 2. srpna 1990. Jak vidíte odtud a dnes situaci Rumunska a jeho nejbližší perspektivy?

Situace je neradostná, a to nejen z pohledu od Ženevského jezera. Měli jsme velkou naději při letošních lednových a únorových událostech, ale teď, o půl roku později, se zdá, že vše se vrátilo do starých kolejí totality. Pokud jde o vzdálenou budoucnost, doufám v obrát k lepšímu, je ovšem zřehla nemožné říci, kdy to bude.

Jsem na půdě Společnosti pro morální obnovu. V Československu dnes patří problém morálky k neaktuálnějším. Jak je tomu v Rumunsku?

V Rumunsku došlo během uplynulých čtyřiceti let k naprostému rozpadu morálky. Ovšem: morální obnova je naše jediná šance! Povzbudil mne několika-hodinový rozhovor s rumunskými studenty tady v Caux. Domnívají se, že se zásadami MRA by se mělo seznámit co nejdříve Rumunů. Obnova morálky v Rumunsku nebude jednoduchá. Potrvá velmi dlouho, než se Rumunsko znovu postaví na nohy.

Byl jste někdy v Československu? Jaký máte k naší zemi vztah?

Je to už dávno, kdy jsem u vás byl, někdy v roce 1936 nebo 1937. Přijel jsem v období platonosti Malé dohody se svým otcem, tehdejší rumunským králem Karolem, na pozvání prezidenta Beneše. Se svými sousedy jsme měli vždy přátelské vztahy. K nepatrným třenicím docházelo jen mezi Rumunskem a Maďarskem, ale to zavinila vláda, nikoliv maďarští obyvatelé.

Král Michal I. Rumunský pod kaštany v Caux

Jak vidit úlohu osobnosti v novodobých dějinách?

Neznám podrobně československou situaci, ale vím, že není-li státník všestranně kvalitní osobností s velkými morálními zárukami, je šance státu přinejmenším problematická. Taková osobnost musí lidem vlastním příkladem ukazovat, jak žít. Ukazovat, nikoliv vnučovat. Prezidenta Václava Havla bohužel osobně neznám. Ale to, co jsem od něho slyšel či četl, mne hluboce oslovilo. Přál bych si, aby podobná slova zřehla i v mé vlasti, v Rumunsku.

Konec 20. století a monarchie — jde to dohromady?

Myslím, že to není problém. V Evropě dnes existuje nejméně šest monarchií, a fungují velmi dobře, možná i lépe než nemonarchie. Velkou přednost konstituční monarchie spatřuji mimo jiné v tom, že ač není státem vysloveně politickým, zaručuje lidem kromě jiných výhod trvalý mír. Velmi často slyším, že lidé srovnávají Španělsko a Rumunsko; do roku 1947 bylo totiž i Rumunsko královstvím. Dnes je však situace obou těchto států nesrovnatelná. Když se stál náš bratranec Juan Carlos II. králem, bylo ve Španělsku fungující státní zřízení. V případě Rumunska není dnes z čeho vycházet. Juanovi se podařilo přejít pokojnou cestou od diktatury k demokracii. Myslím, že v Rumunsku mohlo letos dojít k tomuž. Bohužel jsem tu příležitost nedostal.

□ JANA KLUSÁKOVÁ

DOPISY

Rozloučil jsem se

Počátkem roku 1990 jsem vstoupil do Čs. strany lidové s úmyslem pomoci vytvořit v naší zemi zdravou a konstruktivní politickou sílu. Po šesti měsících svého působení v ČSL ve funkci člena Městského výboru ČSL v Olomouci, v poslední době pak ve funkci předsedy MO ČSL Neředín jsem postupně nabyl poznání, že ČSL není schopna být tím, za co se prohlašuje a vydává a že dosud nesetřásla temné břemeno své kolaborace s KSČ v uplynulých desetiletích. Poslední kapkou k mému rozhodnutí vystoupit z ČSL byla neuvěřitelná zpráva, že JUDr. Bartončík opět stanul v čele ČSL. Jako zcela absurdní je pro mne představa být členem politické strany, kterou vede člověk typu

JUDr. Bartončíka. To, že pro znovuustanovení JUDr. Bartončíka do funkce předsedy ČSL hlasovalo kladně 75 procent členů ústředního výboru ČSL, je snad nejujmavnějším dokladem o skutečné tvůrce ČSL.

PETR FRAŇA, Olomouc

Zatím. A pak?

Jsem opravdu ráda, že se naši představitelé v Trenčianských Teplicích vyslovili pro zachování jednotného státu. Nejen z toho důvodu, že jsem vždycky cítila vzájemnou sounáležitost, ale také proto, abychom si sami, vlastní krátkozrakostí, nezabarikádovali „cestu do Evropy“.

Přesto však se stále nemohu zbavit znepokojení, které ve mně vyvolal názor vyslovený před časem: čelným představitelem Slovenské republiky: že zatím nechtějí federaci bourat, ale do Evropy chtějí vstoupit samostatně. A teď k tomu přibyl další varovný signál: účast zástupce KDH na schůzce slovenských separatistických stran. Souhlas KDH s prohlášením byl sice dementován, ale je otázka, jestli opravdu, anebo také jen „zatím“.

Pokud by tato taktika měla mít na Slovensku větší podporu, pak by bylo pro obě strany lepší rozjet se hned, místo abychom teď s vynaložením značného úsilí, finančních prostředků a času, pracně budovali základy společného soužití v nově koncipované federaci, a po čase stejně přistoupili k rozvodu. To by byla ta nejhroší alternativa ze všech možných, protože by se tím rozvrátilo všechno, co se nám podařilo pracně vybudovat. V tom případě bychom se brzy sešli znovu, ale na seznamu rozvojových zemí.

ALENA KOUTSKÁ, Praha

Čecháček — světlo světa?

Stačí pár kurdeckých rodin (odborníky z ČST nazývaných Turky), několik stovek rumunských občanů bez prostředků a malými dětmi, pár romských rvaček a Čecháček zase má ráno u kafe v kanceláři co mluvit o barevné pakáži, kterou by bylo třeba vyhnat. Příčinlivá televize přidá pár zaručených zpráv o výskytu AIDS, o prodeji rumunských miminek, ozve se Večerní Praha, Expres... a je zas o čem povídat.

Vyhlazení rasy a národa není vůbec specialita Němců, jak nám soudruzi vtírkali do hlavy. Milióny našich bližních zavražděných v Gulagu, desetitisíce vlastních spoluobčanů, které stihnal stejný osud, to je pro rozum málo?

Kolik Čecháčeků v sobě vidí světlo světa, civilizace a na pyramidě z piva, burty a podbíživých dietlovských televizních seriálů opovrhuje polskými pašeráky, zlými Němci, hloupými Rusy a Bulhary, nerozumitelnými Maďary atd., atd. Nad mrzákou plnými jedovatého masa vidí jen sebe sama a netuší vlastní malost a ubohost.

Proboha, chovejme se ke všem lidem jako k lidem, cožpak je to tak těžké?

TOMÁŠ POHL, Praha

Tenis to vyřešil

Na turnaji Czechoslovak Open nastoupil ke čtyřtře Jugoslávec Prpič a Čech Doseděl. Slovenský sportovní komentátor prohlásil, i bez pomůcky, že na jedné straně dvorce spolu nastoupí československo-jugoslávský pár. Snažili se, a i přes prohru hráli velice dobře. Byl jsem moc rád, že nás Čechoslovák nezklamal a vzájemně si doplňoval se svým spoluhráčem Jugoslávem Prpičem, pravým Srbo-Chorvatem... či

snad Slovincem?

Tak ať žije prozatím alespoň sportovní Československo!
LUMÍR LOJKÁSEK, Havířov

MÍSTO ČINU MELANTRICHOVA (LN č. 130)

Článek paní Procházkové považuji za čistou a krystalickou demagogii. Kolik žije mezi námi loajálních občanů, Čechů, kteří okrádají ve velkém? Kdo se nad tím pozastavuje? Dlouhá léta dik-tátu KSČ jsou příčinou toho, že nejsme schopni u lidí rozlišovat kladné a záporné vlastnosti. Zato barvu kůže a národnost ano.

Na příkladu mladého zlodějíčka ukazovat nemorálnost celé etnické skupiny a snižovat její občanskou iniciativu? Zdá se mi to poněkud malomyslné.

MAREK OLENIČ, Slaný

PRIVATIZACE PŘEDEVŠÍM (LN č. 134)

Pan Pelikán to napsal velmi správně. Skutečně, státní podniky jsou většinou špatné a privátní většinou dobré. Na případy, kdy je to opačně, hledí jako na „náhody“. O jedné takové „náhodě“ píše Radoslav Selucký v knize „Západ je západ“ (1965, str. 41). Němec, doktor K., chtěl ukázat panu Seluckému výhody tržního hospodářství a zavedl ho tedy do perfektně fungující mnichovské pivnice — aniž ovšem věděl o tom, že zřehna tato pivnice nebyla soukromá, nýbrž státní.

Co z toho plyne? Mají pravdu komunisté, domnívajíce se, že „erární“ ekonomika může fungovat? Nebo je to „náhoda“, jak poznamenal pan Pelikán ve svém článku? Ne. Je to jinak.

Bič konkurence „privátních“ restaurací v Mnichově drží v pozoru i jejich „státní“ protějšky. A naopak. Jeden soukromý podnikatel mezi stem státních podniků může klidně „kašlat“ na zákazníky.

Bude-li u nás privatizována jen malá část podniků, nic podstatného se nezmění. Nestací rychlá privatizace. Musí být i důkladná a důsledná; většinnová. Pak i několik zbylých „erárních“ podniků bude muset „narovnat páteř“.

Náš národ má dnes možnost volby. Buď nutnost důsledné privatizace pochopíme hned (vláda i parlament rychle pozná, co národ chce, a privatizaci uskuteční), nebo to pochopí — po tvrdém dopadu ekonomické reality — až někdo po nás.

PETR DOHNÁLEK, Mladé Buky

Are you in

DEFAULT

On a Student Loan?

If you're in default on a guaranteed student loan (FISL, GSL, Stafford, SLS, or PLUS loan), you may be eligible for a special program that lets you pay it back without penalty or collection charges.

SAVE! on penalty and collection charges

You must pay your loan in full by August 31, 1990 to take advantage of this special program. For information, call the guarantee agency that holds your loan, or call the U.S. Department of Education's toll-free number:

Federal Student Aid Information Center (800) 333-INFO